

WESTERN ROMAN
LASO

CIJENA 15 d. BROJ 449

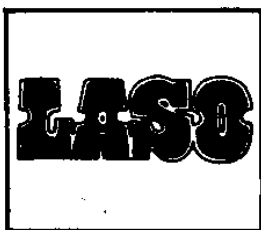
**CURTISOVA
OSVETA**

G. F. Unger

CURTISOVA OSVETA

LASO 449

G. F. UNGER: CURTISOVA OSVETA

Naslov originalna: DER KARTENHAI

Mladen Stary, književnik

Copyright: Zauberkreis-Verlag, Rastatt,
posredstvom V.P.A.

Prijevod: Nikola Popović

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić,
Ljudevit Bauer (predsjedavajući), Nenad Brixy, dr Adolf
Dragičević, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jure-
la, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Is-
met Voljević, Ana Župan-Bender – GLAVNI I ODGO-
VORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO - Izlazi svaki tjedan - Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost
SOUR-a »Vjesnik« n.s.o.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 -
Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb,
Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 - Tisak: RO
Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. - OOUR Novinska rotacija n.su-
b.o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena
pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci
390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od
10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216
SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80,
ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. - Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM
36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 - Uplata za
devizni račun 30101-37-7210-256 - Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i
jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, -'b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 450 izlazi 28. 5. 1982.

I

Iako je Ed Curtis bio iscrpljen jahanjem dužim od stotinu pedeset kilometara, divlje nezadovoljstvo i nestrpljivost tjerali su ga naprijed. Desno od njega iskrsnuo je široki ulaz staje za iznajmljivanje gradića Laramieja i on uvede u nju svog konja.

Neki ogroman čovjek pojavio se iz staje.

— Jeste li vi konjušar? — upita Ed Curtis.

— Da, ali sada sam krenuo na večeru a u staji su svi pregraci zauzeti — odvrati veliki čovjek mrzovoljno. — Možete svog konja odvesti u koral iza zgrade. Tamo ima i dovoljno hrane za njega. Za hranu i koral dobivam pol dolara na noć.

Prišao je Edu Curtisu ispružene ruke.

Ed izvuče iz džepa dva dolara.

— Evo, za ovo će moj konj dobiti pregradak u staji i dobru hranu, onda ćete ga neko vrijeme voditi po dvorištu a zatim ga brižljivo istimariti. Jasno?

— Jasno je da su svi pregraci zauzeti i da ja idem na večeru — gundao je konjušar neljubazno i mrzovoljno.

Ed Curtis je bio umoran, ali njemu se žurilo. Nije se mogao baviti konjem, jer je vrijeme protjecalo. Razljutio se i usprkos umoru još je bio dovoljno brz.

Ljevica mu sune poput strijele. Bilo je u tom zamahu njegovih devedeset kilograma i usprkos umoru još dovoljno snage.

Čovjek jaukne i presavi se poput džepnog nožića, ali odmah zatim se baci naprijed, da dohvati Eda.

Ed se malo pomakne u sedlu i desnicom ga udari po otkrivenu vratu.

Konjušar padne licem u prašinu i ostane ležati. Pola minute kasnije okrenuo se i sjeo.

— Prokletstvo! — procijedio je. — Znači, ja više nisam strašni Andy Sulliwana, postao sam spori puž!

Podigao je desnu ruku.

— Pogledajte ovu ruku, gospodine! Ovom sam rukom još prije dvije godine tukao sve živo na ringu. Samo moj imenjaka John Sulliwana, onaj veliki Sulliwana koji će svakako jednom postati svjetski prvak, mogao me tući. Ali onda sam slomio desnicu na Patu O'Brienu kojega su nazivali Bizon iz Kanzasa. Poznajete li ga? Otad više ne mogu pošteno udariti. Ali ako me netko temeljito prebije, onda mu to priznajem. Nisam zlopamtilo.

— U redu — reče Ed koji ga je pažljivo slušao i vrlo dobro razumio. — U redu — ponovio je. — Pa kako će biti s mojim konjem?

— Samo jednu minutu, samo još jednu minutu, gospodine, da mi popusti grč u želucu. Odmah! Vaš će konj biti dobro zbrinut.

Bivši prvak u boksu diže se teško, ječeći.

— Nije to za mene bilo nikakvo zadovoljstvo — mrmljao je Ed Curtis odlazeći.

Stigavši na ulicu, upita jednog prolaznika:

— Prijatelju, gdje mogu naći liječnikovu kuću?

— Preko puta pošte, gospodine.

Bila je to mala i stara kuća, vjerojatno je pripadala među prve koje su bile sagrađene izvan Fort Laramieja. Ed ude u predsoblje.

Otvorila su se jedna vrata. U osvijetljenom dovratku Ed prepozna svog predradnika Mulea Pexa. Bio je to suncem opaljen čovjek orlovskog pogleda. Njegova odanost prema Edu Curtisu bila je bezgranična.

— Ti si vrlo brzo jahao, Edwarde Curtise, vrlo brzo... Jerry je još živ — rekao je Mule.

Posljednje riječi izgovorio je muklo. U njegovim svijetlim orlovskim očima odražavao se pritajeni očaj.

Ed Curtis ga zabrinuto pogleda i prođe pokraj njega u sobu.

Jedan od tri bolesnička kreveta bio je zauzet. Liječnik je sjedio pokraj kreveta i mjerio bolesniku puls.

— Ja sam njegov brat Edward Curtis — promlja Ed, pride krevetu i pogleda blijedo lice svog mlađeg brata.

Uplašio se kad ga je ugledao, jer je brat izgledao kao da u njemu više nema života.

Liječnik podigne ramena.

— On će umrijeti — reče tiho. — Nemojte me smatrati nesposobnim što mu ne mogu pomoći. On će samo zaspati. No ako želite, mogu mu dati injekciju i možda će se na trenutak osvijestiti.

Ed Curtis pride, stane s druge strane kreveta i sagne se nad bratom. Bio je visok i snažan i premda je na konju prevaleo dug put, izgledao je

švježe. Ramena su mu bila široka i mišićava, bokovi uski a glava lijepo oblikovana.

Teško je disao i gledao u bratovo blijedo lice uokvireno kovrčavom kosom boje zrelog žita.

Ed Curtis se zamisli. Još nikada nije tako jasno osjetio da mu je mladi brat, za kojega je on bio odgovoran, dao snage da prekine nesredeni život i pođe novim putem.

Sjećao se jasno trenutka kad je došao skrbniku po njega. Tada su zajedno odjahali. Imao je dovoljno novaca za mali ranč. U toku narednih godina, u kojima je Jerry odrastao, Ed mu je bio uzor.

Da, zbog Jerryja se potpuno promijenio. Ponekad je poželio da jaše nekuda bez cilja, od jednog logora do drugog, od jednog divljeg grada do drugog, od jednog kockarskog stola do drugog, opet u nesredeni život kakvim je prije živio.

I prije dvadeset dana, kad je trebalo da dognaju jedno stado na utovar, opet je osjetio neodoljivu želju za besciljnim životom bez obaveza, za partijom pokera i mnogim drugim stvarima.

Ali kako je bio uzor svom bratu i osjetio da se toj napasti neće moći oduprijeti kad stigne u tako divlji grad kakav je Laramie, radije je ostao kod kuće.

Ostao je na ranču a s Jerryjem je u Laramie poslao Mulea Pexa i još dva kauboja. Njih četvorica su tjerali tisuću goveda.

Jedne večeri, dok je Ed sjedio na verandi, jedan od kauboja je ujahao u dvorište. Konj je

bio iscrpljen a mladić je još jedva mogao izgovoriti:

— Jaši odmah u Laramie ako Jerryja želiš vidjeti još živa!

Ed Curtis je odjahao što je brže mogao.

— Mule, kako se to dogodilo? — upitao je Edi.

— Prodali smo stoku — reče Mule. — Ja i ostali popili smo nekoliko čašica viskija i pošli spavati. Bili smo umorni od puta. Samo je Jerry još bio raspoložen za slavlje. I sam znaš da je bio neumoran.

Mule Pex zašuti. Tek je sada postao svjestan značenja vlastitih riječi.

— Dobro, dobro — promrm-lja Ed.

— O onome što se dogodilo znam samo po pričanju očevidaca — nastavi Mule. — Da bar nisam otišao na spavanje, nego...

— Hajde, smiri se — progunda ponovo Ed.

— Jerry je upao u oštru igru pokera i vjerojatno nije bio trijezan. Jedan od suigrača bio je prokleti kartaški vuk, ali Jerry ga je uhvatio u prijavom triku. Nožem je varalici pribio ruku za stol. Ali taj propalica već je imao deringer u drugoj ruci i Jerry je dobio metak u prsa. Kartaš je imao prijatelje oko sebe. Odmah su ga nekamo odveli. Svuda sam ga tražio. Pobjegao je na sjever. Eto, to je sve što znam, Ede.

Ed sagne glavu.

Prisjećao se dugih zimskih večeri na ranču kad je Jerryju pokazivao kartaške trikove.

– Pokazujem ti to da te jednog dana neki pokvarenjak ne bi prevario na kartama – rekao je pri tome.

Ed podigne glavu i okrene se liječniku.

– Zna li moj brat ime tog čovjeka ili nešto o njemu, bar nešto?

– Odmah ću mu dati injekciju – promrmlja liječnik.

Poslije nekoliko minuta Jerry otvori oči. Ed je vidio kako Jerryjev pogled postaje sve bistriji.

– Jerry, tu sam – rekao je blago. Jerry, neki kartaš te pogodio. Kako...

– Shayne... McShayne... plavokos... nisam htio... tako dugo igrati... Imao sam mnogo sreće... moj veliki brate...

Usred riječi Jerry izdahne.

* * *

Narednog dana poslije podne pokopali su Jerryja Curtisa.

Poslije pokopa Ed reče starom Muleu Pexu:

– Ti ćeš mi čuvati ranč.

– Samo onda ako se zaista namjeravaš vratiti, Edwarde Curtise – odgovori Mule i oštro pogleda Eda. – U tvojim očima vidim da želiš projahati kroz sve zabiti i kroz sam pakao, dijelom da nađeš McShayne a dijelom da opet izazivaš sudbinu. Prije nekoliko godina nisu ti uzalud dali ime Trik Curtis, a u ratu si bio poznat kao kapetan Oluja. Pazi da te jednog dana ne prozovu Pakleni Curtis!

Ed Curtis obuče novo odijelo, jer je njegovo radno odijelo bilo već iznošeno. Nije kupio kaubojsko, nego tamno odijelo kakvo nose profesionalni kartaši. U hotelskoj sobi je ukrstio remen preko ramena s korica za revolver i preko toga obukao dugi kaput.

Pred ogledalom je svezao crnu maramu oko vrata i stavio na glavu plitki crni šešir. Obrijao se u brijačnici a brijač mu je morao ostaviti tanke brčiće.

Ed je odlučio da uhvati vlak za sjever, jer je bio uvjeren da je Jerryjev ubojica otišao na sjever. U posljednji čas je uskočio u vlak, na zadnju platformu zadnjeg vagona. Ali istovremeno je još jedan čovjek iskrsnuo iz mraka i skočio na zadnju platformu.

– Stigli smo u posljednju sekundu – reče Ed, otvori vrata vagona i čovjek uđe za njim.

– Da, uspio sam u posljednjem času, gospodine – tiho će čovjek iza njega i u tom trenutku Ed osjeti pritisak kolta u leđa. – Izidite i zatvorite vrata! – još zadihano reče neznanac.

Ed je malo oklijevao, ali onda je poslušao.

– Dakle tako!

Čovjek ga pritiskom revolveira dogurao do stepenica.

– Hm, što ćete, vi ste htjeli u potjeru za McShayneom koji je ubio vašeg brata. Da, on je otišao na sjever. Žurio je, jer mora obaviti neki veći posao. Nije želio da ima za petama poznatog Trik Curtisa. Da ste sa svojim kaubojima otišli

kući, Curtise, ništa vam se ne bi dogodilo... Ovako...

U tom trenutku vlak je ušao u zavoj između brežuljaka.

Ed Curtis se lijevom rukom držao za ogradu. Čovjek iza njega se zaljuljao i pritisak revolvere cijevi prestane.

Rukom u kojoj je držao torbu Ed zamahne unatrag i pogodi ruku s revolverom. Blijesak hica ga zaslijepi. Osjeti vrelinu plamena na licu, ali metak ga nije pogodio. Hitro se okrene, uhvati neznančevu ruku za članak, klekne i povuče čovjeka dolje. Čovjek jaukne od bola i ispusti oružje iz ruke. Ed se digne i preko ramena odbaci čovjeka na zid vagona.

– Tako, prijatelju! – reče bijesno.

– Moja ruka! Sigurno je slomljena. Prokletstvo...

– S tim si morao računati, prijatelju. Znào si moje staro ime, dakle mogao si znati i da neće biti lako. Dakle, kamo je otputovao McShayne?

– Idi do vraga, Curtise!

Ed ga udari. Čovjek se pokušava braniti, ali desna ruka mu je bila nepokretna. Njegova hladnokrvnost i samouvjerenost vrlo brzo su iščezle.

Ed ponovi pitanje:

– Kamo je krenuo?

– Idi samo u Silverland, idi tamo, Curtise! Tamo ćeš ga naći i ja te više ne moram tražiti... Ili me misliš ubiti?

Ed ga je držao za kaput i pritisnuo uz zid.

– Kako se zoveš, prijatelju?

– upitao ga grubo.

– Rockman, Milt Rockman. Samo da mi se pruži prilika, ubio bih te, Curtise! Pregrubo si prema meni postupio a da

bih to mogao zaboraviti. Oh, ti, prokletniče...

Ed ga tresne o zid tako da je jauknuo.

– Samo mirno, Milte. Ako mi se još jednom isprijечиš na putu, ubit ću te! A sad skači! Skači dolje! Što čekaš?

Gurao je Rockmana do stepenica. Čovjek je stenjao od straha.

– Pusti me samo do iduće stanice... moja je ruka...

– A što bi ti sa mnom učinio? – prekine ga Curtis. – Hajde skoči! Ili želiš da te na to natjeram udarcima? – revolversku cijev upro mu je u leđa. – Hajde, skoči!

Čovjek jaukne i skoči u mrak.

Ed Curtis je znao da bi mu taj plaćeni ubojica pucao u leđa i da bi ga bacio s platforme. I još nešto mu je postalo jasno. McShayne se dobro brine o svojoj sigurnosti. On je vjerojatno nešto više od običnog profesionalnog kartaša. Ima dugu ruku i pomagala posvuda. Jerry je za McShayne bio sitan zalogaj. Ali kartaš je ipak požurio da nestane prema sjeveru.

Ed je osjećao da se njegova znatiželja povećava i da želi upoznati tog čovjeka. Zatvorio je putnu torbu, koja mu se otvorila, i ušao u vagon.

Prvi odjeljak bio je prazan, drugi također. U trećem je hrkao neki debeljko od kojega se širio miris viskija. U četvrtom odjeljku su spavala dva čovjeka opružena na klupama. U petom, zadnjem odjeljku sjedila je neka tamnokosa žena. Imala je velike plave oči. Ed ju je pažljivo promatrao. Ona je

još djevojka, pomislio je i začu-
dio se kako je ta ljepotica sti-
gla u taj prljavi i slabo osvijet-
ljeni odjeljak. Podigao je ruku
do šešira.

— Ne bih vam želio smetati,
ali već na prvoj stanici sva će
ova mjesta biti zauzeta — reče.

Ona kimne i on sjedne do
prozora nasuprot njoj. Ruka
mu nehotice posegne za čigare-
tom, ali se trgne.

— Samo pušite — reče dje-
vojka i on zapazi da ima divne
zube i ugodan glas.

— Hvala — reče i nasmiješi
se.

Zapalio je cigaretu i odbio
prve dimove kad ga djevojka
iznenada upita:

— Jeste li vi čovjek kojega
nazivaju kartaški vuk?

— Pa što kad bih i bio! —
odgovori on uz smiješak.

— Oprostite što pitam, ali
obučeni ste kao profesionalni
kartaš, no preplanuli ste kao
čovjek koji je mnogo jahao na
prostranim poljima obasjanim
suncem. A na rukama su vam
ožiljci od lasa. Možda ste ran-
čer koji slučajno nosi odijelo
tipično za kartaše.

S osmijehom je pogleda u
duboke oči. Onda izvadi snop
karata i bez riječi počne izvo-
diti trikove.

Ona ga je neko vrijeme pro-
matrала a onda kimnula i re-
kla trpko:

— Da, vi ste bez sumnje kar-
taški vuk.

Iako se trudila da se to ne
zapazi, u njezinu glasu su se
razabirali potcjenjivanje i pre-
zir.

Ed spremi karte u džep.

— Dakle uvjerio sam vas. Što

sad? Zašto ste pitali za moje
zanimanje?

Oklijevala je nekoliko se-
kunda, a onda ga upitala:

— Ako ste igrač koji je
mnogo putovao, onda možda
poznajete Rexa McShaynea?

Prikrio je iznenađenje i raz-
mišljao što da odgovori.

— Čuo sam za McShaynea,
ali ga nikad nisam vidio —
reče.

No kako mu je glas malo
čudno zvučao, ona ga je opet
pažljivo pogledala.

— Tražite li McShaynea? —
upitao ju je.

— Da, tražim ga, ali ako ga
vi ne poznajete, nećete mi
moći kazati putujem li u pra-
vom smjeru. Dakle zaboravite
na moje pitanje.

Naslonila se na naslon i po-
gled joj je odlutao kroz prozor.
Njezin profil bio je pravilan i
lijep.

— Na pravom ste putu do
McShaynea — reče on izne-
nada grubo. — U Silverlandu
je ili bi tamo trebalo da bude.
Mnogo bih dao kad bih mogao
saznati zašto vas zanima
McShayne.

Ona ga opet pogleda a nje-
zino lijepo lice postane oštro i
hladno. Malo je oklijevala, a
onda reče s mržnjom u glasu:

— McShayne je pokvarenjak.
Ako budem mogla, ubit ću ga.
Hvala vam na obavijesti da se
nalazi u Silverlandu. Ja sam
već nekoliko tjedana na nje-
govu tragu.

Ed Curtis je ozbiljno pogleda.

— Vi ga nećete ubiti... vi ne!
To ću učiniti ja, jer mi je ubio
brata kad ga je uhvatio u prlja-
vom kartaškom triku.

Zagledala se u njega, a onda je rukom prešla preko očiju.

— Bilo jo mnogo ljudi koji su ga htjeli ubiti — reče. — Ne vjerujem da ijedan čovjek može s njim izići nakraj. On se ne da prevariti. Ja imam mnogo veću šansu.

— Moje je ime Ed Curtis. A zašto ga vi želite ubiti?

— Da se moja sestra više ne ponižava pred tim nitkovom, da otklonim prokletstvo kojim uništava moju sestru Mary. Ona je s njim odbjegla od kuće. Sada imaju dijete i on je iskoristava za svoje priljave poslove. Mary je vrlo lijepa. Da je ne bi otjerao od sebe, ona čini sve što on od nje traži. Želim je osloboditi od njega. Da mu ugodim, udaljila je od sebe dijete. Ali ja sam ga našla i dovela našoj majci. Zatim sam krenula na ovaj put. Želim odvojiti Mary od tog čovjeka, da bi se posvetila materinskoj dužnosti. Sada znate sve, Edwarde Curtise. Ako ubijete McShaynea, tada ću se prvi put radovati smrti jednog čovjeka.

Glas joj se prekine. Taj glas je bio pun mržnje i hladnoće. Ed je suosjećao s njom i žalio je.

— Mržnja vodi u nesreću, sestro — reče.

— Ime mi je Louise Russel. A zar vi ne mrzite McShaynea?

— Ja sam više puta bio u smrtnoj opasnosti — nasmijeo se gorko. — Ja sam revolveraš i kartaški vuk. Svuda ulijećem u gužve. Ako uhvatim McShaynea, to će me samo malo opteretiti. Ali vi ste gotovo djevojčica. Jednog dana ćete nekoga zavoljeti i pokloniti mu djecu. A to ne biste

mogli ako postanete okorjeli. Radije dignite ruke od McShaynea i krenite kući.

Ona odmahne glavom.

— Želim osloboditi Mary. Čak ako ona to i neće, ja ću je osloboditi od njega. Poslije će mi biti zahvalna.

Digla se i prišla prozoru na drugoj strani odjeljka. Pritisla je čelo na staklo i gledala u noć.

Kotači su kloparali, lokomotiva je s vremena na vrijeme zviždala a Ed Curtis je zamišljeno promatrao vitku djevojinu figuru. Ona se nakon nekog vremena vratila i sjela nasuprot njemu.

— Vi niste kartaški vuk — reče djevojka čvrstim glasom.

— Vi ste možda nekad bili divlji momak. Ali sada ste drugačiji čovjek. Koža vam je tamna a ruke odaju težak rad. Vi negdje imate ranč i vjerojatno ste bili uzor svom bratu. A onda je vaš brat nekamo otišao sam i stradao. Puni bijesa i bola, vi sada želite da nastavite stari život i da se vratite burnom životu! Ne vjerujem da će vas to dugo veseliti. Jednog dana ćete se vratiti na svoj ranč. Ako ste nekad i bili kartaški vuk, sada to više niste!

On ju je začudeno gledao i spoznao da ga ona poznaje bolje od njega samog.

Vlak se zaustavio pred nekim barakama. Ljudi su ušli u vagone. Pojavila se jedna plava djevojka. Nosila je čizme, jačaću suknju od kože, džemper i zelenu košulju. Stetson joj je visio oko vrata a plava kosa sjala je u zlatnim tonovima. Nosila je malu putnu torbu i ušla u odjeljak u kojem su bili

Ed i Louise. Njezine zelenkaste oči ispitivački su ih pogledale. Ed Curtis joj se dobrodušno nasmiješi.

Ona kimne i pogleda Louise Russel. Djevojke su se ispitivački promatrale.

Obje su bile lijepe, jedna tamnokosa, rasna, a druga plavokosa, svijetla kao svježiji sunčani dan u proljeće.

Došljakinja je digla svoju putnu torbu da je stavi na prtljažnik, no vlak krene, ona izgubi ravnotežu i sjedne Edu u krilo. Morao ju je čvrsto pridržati, jer bi inače pala. Osjetio je miris njezine kose i ugodnu težinu njezina tijela.

— Oh, oprostite, molim vas!
— reče plavuša i uspravi se.

— Ja sam srećković — nasmije se Ed. — Zaista sam sretan što putujem s dvije najljepše djevojke na Zapadu. Sve mi se čini da sam kao onaj pustinjač koji je odjednom u pustinji naišao na dva cvijeta.

Nasmiješio se prvo plavuši a onda crnki.

Louise mu uzvratila osmijeh. Plavuša se naljuti. Nije se nasmiješila, prezrivo je stisnula usne. Odmjerila je Eda od glave do pete.

— Obučeni ste kao kartaš, gospodine. Odbijam komplimente profesionalnog kartaša. Ne volim kartaške vukove. Da sam šerif, sagradila bih trideset milja daleko od pruge rezervat za kartaše i druge igrače na sreću.

Ed se nakloni i nasmiješi. U njegovim je svim očima svjetlucalo tisuću iskara.

— Da ste vi šerif — reče oduševljeno — najveće ništarije i igrači na sreću radili bi naj-

teže poslove na jedan vaš mig, samo da od vas dobiju smijeh.

Nije mu odgovorila, otišla je u drugi kut i sjela kraj prozora. Zagledala se u noć. Onda je začula Louisin glas:

— Oprostite, gospodice, koliko dugo ovaj vlak putuje do Silverlanda?

Plavuša se okrene.

— Za šest sati moramo presjesti u poštansku kočiju i prevaliti u kočiji petnaest kilometara. Gradnja željeznice zasad ne ide dalje. Ali zar vi doista želite u Silverland? To je divlji logor uz buduću prugu. To mjesto nije za žene kao što ste vi, gospodice.

— Ja sam Louise Russel. Moram u Silverland. Valjda u Silverlandu nije tako loše kad i vi putujete tamo.

Plavuša se nasmiješi, a Eda ošine prezirnim pogledom.

— Meni od tih nitkova nitko neće prići bliže nego što im dopustim — reče. — Nisam bez zaštite. Moj otac gradi prugu prema sjeveru. Ako neki od onih luralica ili kartaša bude nepristojan prema meni, doći će stotine snažnih polagača šina i kazniti ga. Tako je to, gospodice. Ali vi ste sami, a to za vas nije dobro.

Ed Curtis reče mirno:

— Ako gospodici Louise Russel bude potrebna pomoć, ja ću joj je pružiti. Moje je ime Ed Curtis. I ja... — zastao je usred riječi, jer je vidio kako je plavuša otvorila usta i iznenađeno ga pogledala.

— Edward Curtis? Ta valjda niste kapetan Oluja? — upitala je.

– To sam nekada bio – nas-
mije se Ed. – Raduje me što
ste čuli o meni. Ali otad je pro-
šlo već osam godina. Poslije su
me prozvali Trik Curtis. I to
ste čuli? Niste? Dakle...

– Ako ste bili u ratu, onda
ste bili pod komandom mog
oca – prekine ga plavuša. –
Ali ne znam hoće li se otac ra-
dovati ako vas sada vidi kao
kartaša. On je bio veoma pono-
san na svog najmladeg i najbo-
ljeg kapetana! Prije nekoliko
dana mi je rekao da bi čovjek
kao što je bio kapetan Oluja
brzo riješio sve naše nevolje...
Ja sam Fee Kelland, gospodine
Curtise!

Pogledala ga je i odmjera-
vala od glave do pete.

On rukom prijede preko lica.

– Ovaj odjeljak, je čini se,
zborni mjesto za sve slučajeve
– promrmeljao je. – Vi ste kći
pukovnika Kellanda? I on
gradi prugu na sjeveru? Više
se ničemu ne čudim osim tome
da Sam Kelland ima takvu
kćer. Na ovom svijetu ima sva-
kakvih čuda!

Ona opet prkosno skupi
usne i reskim glasom mu odgo-
vori:

– Ako vas tata vidi kao kar-
taša, neće vam reći nijedne pri-
jazne riječi. On vas je mnogo
cijenio, kapetane!

– Nemojte me nazivati kape-
tanom. Ja sam sada samo pre-
zira vrijedan kartaški vuk.

Ona ga bijesno pogleda i
okrene se prema prozoru.

Odjednom se vlak zaustavi.
Napolju odjeknuše grubi gla-
sovi. Konji su frktali i toptali
pokraj vagona. Onda se vrata
naglo otvoriše s jedne i s
druge strane odjeljka.

Maskirani ljudi upadoše u
odjeljak i uperiše koltove u put-
nike. Ed je sve to hladnokrvno
promatrao. Ali kad je vidio da
Fee Kelland spušta prozor
kako bi iskočila iz vlaka, skoči.

Dva maskirana čovjeka bila
su brža. Jedan je odgurnuo
Eda udarcem revolvera u želu-
dac a drugi je uhvatio plavušu
i posjeo je na sjedalo.

– Samo kroz vrata, djevoj-
čice, zajedno ćemo kroz vrata
– reče bandit prigušenim gla-
som ispod marame na licu.

Fee Kelland se počeo otimati,
ali joj čovjek iskrene ruke na
leda i gurne je prema vratima.
U vagonu su se probudili i oni
koji su spavali. Mnogi nisu ni
shvatili što se događa, a ako i
jesu, tu su bila još trojica koja
su s koltovima u rukama
držala sve odjeljke pod kontro-
lom.

Čovjek ispred Eda Curtisa
povukao se prema vratima.

– Samo bez žurbe, momci,
polako! – reče banditima, a
onda se obrati Edu. – Ti si
Feein novi momak? Ost-
ani mirno sjediti, jer ćeš inače
zaraditi komad olova!

Polako se povlačio krećući
za čovjekom koji je odveo Fee
Kelland.

– Oh! – vikne Louise Russel
i skoči. Ali Ed je već vio u ak-
ciji. Sad se vidjelo zašto su ga
u armiji prozvali kapetan
Oluja.

Iako je kolt u banditoj ruci
još bio uperen u Eda, on se ba-
cio naprijed. Ramenom je odbac-
cio ruku s revolverom u stranu
i bandit je tek tada opalio. Bio
je iznenaden i nije vjerovao da
bi netko mogao biti tako lud
da ga napadne dok mu je u

ruci spreman revolver. Ali da-
kako, nije mogao znati koliko
brz može biti Ed Curtis.

Navalio je bijesno na Eda i
kad je drugi put opalio, udario
je ledima o zid odjeljka. Ed mu
zabije koljeno u trbuh, uhvati
ruku u kojoj je držao revolver i
iskrene je.

Odbacio je momka, koji je
počeo urlati, prema onoj trojici
njegovih ortaka. Momak je za-
teturao prema njima i dobio
metak namijenjen Edu.

Ed je potegao revolver i prije
nego što je pogodeni čovjek
pao, počeo je pucati na ostale
bandite. S druge strane su ih
napali polagači šina.

Hici su praštali a ljudi jau-
kali. Ed jurne na vrata, zako-
rači na platformu i u jednom
skoku se nađe na zemlji. Malo
dalje stajali su konji. On
ugleda kraj njih čuvara. S
druge strane začuje ljutite gla-
sove Fee Kelland i bandita koji
ju je odveo.

Momak se mučio s djevoj-
kom i povikao:

– Prokletstvo, zar te moram
udariti da se smiriš, vještice!

Ed je pojurio i zabio revol-
versku cijev momku u leđa.

– Stani, prijatelju!

Bandit zaurla, ispusti dje-
vojku, okrene se i baci prema
Edu. Ovaj samo otpusti kokot i
oružje opali. Ed skoči preko
čovjekâ u padu i vidje kako je
čuvar konja upravo ispalio hi-
tac prema njemu. Osjetio je
vrelinu zračnog tlaka od hica i
opet zapucao. Čuvar jaukne i
padne.

Iz posljednjeg vagona još se
čula galama.

Ed se sagne k djevojci koja je
bila na zemlji. Šmrcala je, ali

to je bilo ljutito šmrcanje od
nezadovoljstva što je samo
slaba žena u odnosu prema
grubim muškarcima. Pomogao
joj je da se dignu. U jednom tren-
nutku ona se nasloni na njega.
Lice joj je ležalo na njegovim
prsima. Njezina kosa gicala
mu je nos.

– Sve je u redu – reče on i
pomiluje je po kosi. – Sve će
biti dobro. Zašto li su vas samo
htjeli oteti?

– Da bi moj otac morao ispu-
njavati njihove želje. Da bi ga
mogli ucjenjivati – reče ona.
– Hvala, kapetane! – doda lju-
tito.

On se nasmiješi i kimne.
Zubi su mu pri tome bljesnuli
u mraku.

– Pukovnik je, znači, u veli-
koj nevolji – promrmlja. –
Zašto vas pušta da putujete
bez zaštite? Zar je odjednom
postao neoprezan?

Djevojka lupi nogom o zem-
lju.

– On me držao pod paskom.
Trebalo je da otputujem tetki u
San Francisco. Ali umakla sam
svojim čuvarima. Ne pristajem
da me otac samo tako otpremi.
Iako sam samo žena, a ne muš-
karac, ipak sam mu kći i ostat-
ću s njim. Eh, ti nitkovi iz Sil-
verlanda imaju dobru obavje-
štajnu službu. Vjerojatno su
istovremeno kad i moj otac saz-
nali da sam na putu pobjegla i
da dolazim natrag.

– Da su vas oteli, vaš otac bi
sada bio u nezavidnu položaju
– reče Ed oštro. – Vi ste, čini
mi se, vrlo tvrdoglavo stvoren-
je, Fee Kelland!

– Vi... vi... – promuca ona
ljutito.

– Samo mirno opsuje – progunda on namrgodeno. – Mogu zamisliti kako vi svojom tvrdoglavošću uvijek provedete sve što naumite i kako je pukovniku toga bilo dosta. Možda ću ga zamoliti da mi dopusti da vas ja sprovedem u Frisco. Meni ne biste umakli!

– Vi, bivši kapetan, vi, profesionalni kartaš! – puhne od bijesa i prođe prema vagonu.

* * *

Bila je još noć kad su stigli do kraja izgrađene pruge.

Ed Curtis pomogne djevojkama da izidu iz vlaka i dovede ih do dvije poštanske kočije koje su tu čekale. Osigurao im je dobra mjesta. Budući da je želio da malo razgleda okolicu, dade vozaču druge kočije dolar i reče:

– Želio bih da sjedim kraj vas. Mogu li?

– Možete. Ionako nema suvozača. Ali gutat ćemo prašinu prve kočije. Za pet minuta krećemo.

III

Stigli su do nekog potoka. Prva kočija upravo je prelazila prijeko. Voda joj je sezala do osovina.

– Za kišnog razdoblja prelazimo prijeko plivajući – reče vozač.

Ed ga je čuo, ali mu nije odgovorio. Promatrao je izgorjeli, potpuno uništeni željeznički most.

– Bit će da je ovdje gusto – reče Ed tiho.

– Vrlo gusto – nasmije se vozač i potjera kočiju u vodu.

Kad su se uspeli uz strmu obalu, pred njima se ukaže širok kanjon. Put se blago uspinjao. Veliki glavni kanjon kojim su se uspinjali vodio je na sjever. Malo dalje kanjon su presijecali manji pobočni kanjoni, udoline i jarci. U svaki kanjon vodio je put.

Ed je čitao imena rudnika srebra na putokazima. Iz jedne uvale pojavila se poduža kolona kola natovarenih srebrnom rudačom.

Vozač reče:

– Ovi su iz rudnika »General Grant«. Voze rudu do topionice. U ovim kanjonima ima nekoliko desetaka vrlo bogatih rudnika srebra i svi pripadaju Donaldu Peaku, kao i topionica. Da li da vam još jednom odgovorim na vaše pitanje? Ovdje je prilično gusto! Već ćete se i sami u to uvjeriti.

Kanjon je završavao na razvodu jednog potoka. Duboko dolje Ed ugleda veliki logor. Osvrnuo se da vidi gdje je nasip pruge i ugleda ga malenog i uzanog, jedva stopu visokog, kako se izvija iz jednog manjeg kanjona.

– Prokopali su tunel kroz stotinu metara debelu stijenu i tako su iskoristili ovaj manji kanjon – objasni vozač.

Ed Curtis kimne i zagleda se u veliki logor graditelja koji se smjestio kraj malog mjesta Silverlanda.

Vozač zaustavi kočiju kraj starog poštanskog ureda. Okupili su se besposličari. Ed se polako spusti s visokog sjedala i dohvati svoju laku putnu torbu. Osvrne se za nekim hotelom i otkrije novu zgradu preko puta.

Ušao je u predvorje hotela upravo u trenutku kad je portir govorio:

— Žao mi je, gospodice, ali hotel je pun. Ova dva gospodina su upravo unajmila dvije posljednje sobe. Da ste došli bar dvije minute prije, gospodice!

Portir pokaže na dvojicu koja su upravo nosila uz stepenice svoju prtljagu. Oni se zauzstave i pogledaju djevojku.

Počeli su se smijati i Ed, koji ih je već s ulaza vidio, odmah je znao kamo spadaju ta dva momka. Bili su profesionalni kartaši.

— Hej sestrice, djevojka tako dobro građena kao vi treba da samo zamoli džentlmena kakav sam ja i odmah ću se preseliti u sobu svog kolege. Treba da budete samo malo ljubazni prema meni, djevojčice!

Mangup ostavi svoju prtljagu, side niz stepenice i velikom kretnjom skine šešir.

— Ja sam Clark Hovel. Dakako da ću vam ustupiti svoju sobu, djevojčice! A onda ćemo zajedno na večeru.

On se okrene portiru, no umiješa se Ed. Uzme Louise Russel za ruku i povede je nekoliko koraka u stranu.

— Samo trenutak — reče joj.

— Vi ćete dobiti sobu tog džentlmena, ali ne morate ga moliti za to niti s njim ići na večeru.

Okrenuo se prema Hovelu a jednim okom je promatrao onog drugog na stepenicama.

— Portir se prevario — reče Ed Clarku Hovelu. — On se doista prevario, prijatelju. Te dvije sobe su već izdane ovoj gospodici i meni. Oprez, prijatelji!

Ako me tko proglasi lašcem, smatrat ću to uvredom!

Ed Curtis se hladno i nemilosrdno nasmije. Ta čarka mu je činila veliko zadovoljstvo. Ostavio je putnu torbu na podu i raširio krajeve svog dugog kaputa. Sada se dobro vidio držak njegova revolvera.

— Dakle? — pitao je iza-zovno.

Iza njega portir povuče djevojku za visoki pult.

Hovel je teško disao. U njegovim tamnim očima zaiskri opasan bljesak. Desna ruka mu pode do krajeva kaputa. Dakle sigurno i on pod kaputom ima oružje.

Čovjek na stepenicama reče:

— Samo čas, Clark.

Sišao je niz stepenice i stao kraj svog kolege. Nalikovao je na Meksikanca. Bio je visok, vitak, tamnokos i tamnopus. Ed Curtis, koji je dobro poznavao tu vrstu ljudi, mogao bi se okladiti da taj čovjek najradije rukuje nožem. Bio je siguran da tamnopusi momak ima bar tri noža za bacanje i jedan bodež pri ruci u odijelu.

Tamnopusi promotri Eda otrovnim pogledom. Okrene se portiru.

— Je li točno, jesu li sobe rezervirane? Zar ste doista zaboravili?

Portir je oklijevao, a onda digao ruke i na indijanski način pokazao oba dlana.

— Možda je noćni portir zaboravio...

— Dobro, onda ćemo mi porazgovarati s ovim gospodinom o tome tko će dobiti sobe! — reče Hovel nabusito.

No tamnopusi ga opet zauzstavi:

– Samo čas, Clark. Ne tako brzo! – pogledao je u Louise Russel.

Hovel Clark je zasiktav:

– Je li to vaš muž ili prijatelj? On sebe sigurno smatra velikom zvjerkom. Pozovite ga natrag, djevojko, inače ćete morati potražiti novog zaštitnika. Možete dobiti jednu od naše dvije sobe, ali on će morati otići do vraga.

Prije nego što je Louise Russel mogla odgovoriti, Ed Curtis skoči na momke. Bio je brz kao munja.

Tamnoputog je udario ramenom a Hovelu je smjestio šaku u trbuh i on počeo padati. Ed digne koljeno i pogodi ga u padu. Okrene se kao munja i tamnoputog momka, kojeg je ramenom odbacio na ogradu stepenica, uhvati za ruku u kojoj je već bio nož.

Iskrenuo mu je ruku te je čovjek zaurloao i sagnuo se. Bridom ruke snažno ga je udario po vratu.

Bitka je bila završena.

Ed Curtis se sagne, uhvati onesviještenog momka za ovratnik, dovuče ga do Hovela, uhvati i njega za ovratnik te obojicu odvuče na ulicu.

Ušao je u predvorje, malo poravnao šešir i nasmiješio se.

– Oprostite zbog ovog meteža, Louise, ali ovo je divlji logor. Slabići i bespomoćni ovdje nemaju nikakva prava.

Okrenuo se portiru.

– Koje sobe imamo, gospodine?

Portir ga odmjeri a onda uzdahne i digne ruke.

– Vi ste vrlo oštri i grubi. Ako budete i mudri, možda ćete postati McShayneov prijatelj,

a možda ste na najboljem putu da stradate. No to je vaša briga. Sobe broj devet i jedanaest su slobodne. Plaća se unaprijed. Četiri dolara na noć.

Okrenuo je knjigu gostiju prema njima. Ed pogleda Louise i pozove je kretnjom ruke. Oklijevala je, ali onda stisne usne, pride pultu i upiše svoje ime u knjigu. Platila je sitnišem i Ed je vidio da joj u torbici nije mnogo ostalo.

Ako joj je to sav novac, pomislio je, ubrzo će gladovati ili će morati potražiti posao. Zabrinuto ju je promatrao sa strane.

Uzela je svoju torbu i okrenula se k njemu.

– Ne znam da li da vam zahvalim, Ede... Vi ste odviše grubi... nemilosrdni. Idete svojim putem i sve što vam stoji na tom putu gurate u stranu.

On kimne i rukome dotakne obod šešira.

– Možda ćete već sutra moći otputovati – nasmijao se a neki divlji sjaj sijevne u njegovim očima.

Znala je što znače njegove riječi. Htio joj je kazati da će se on obračunati s McShayneom prije nego što ga ona sretna.

Ali Louise je znala da McShayne ima mnogo pomaagača. Odjednom je osjetila zabrinutost za Eda ali i za sebe. Nije pokazala da je zabrinuta. Kimnula je Edu, okrenula se i pošla uz stepenice.

IV

Prije podne Ed je napustio hotel. Polako se uputio prema velikom logoru graditelja pruge. Opazio je da su svi lo-

kali u mjestu i šatori za zabavu prepuni ljudi. Svuda se pilo, plesalo, tuklo i ljenčarilo. Posvuda su se vrzli radnici s pruge, polagači pragova, graditelji mostova i ljudi svake vrste.

Na uglu jedine ulice u mjestu Ed sretne nekog debeljka. Na prljavoj košulji nosio je zvijezdu.

— Hej, šerife — reče mu Ed — zar je ovdje danas neki praznik?

Serif je začuđeno promatrao Eda Curtisa i odmjerio ga od glave do pete.

— Ne — odgovori — nije praznik. Prije tri dana radnici su napustili posao. Žele veće nadnice. I kad je Sam Kelland jučer konačno popustio, bila je napadnuta pošiljka novca za plaće, a sad se šire glasine da u pošiljci uopće nije bilo novca. Na to su tisuće radnika pobjesnjele. Ako ubrzo ne dobiju novac, razorit će sve što su posljednjih tjedana sagradili. Privabili su dinamit i zaposjeli tunel. Dići će ga u zrak ako im se za tri dana ne isplati zarada. Eto, gospodine, to je posrijedi.

Serif se nasmije i ode.

I Ed krene dalje, ali mu nešto upadne u oči. Na svim natpisima lokala bilo je McShayneovo ime: »Best Chance Saloon« — ruleta, biljar, poker, faro — McShayne garantira za fer plej; ili: »McShayne's Dancing Hall« — dame, glazba i varijete; ili: »Black Dollar Saloon« — McShayne besplatno daje zakusku, ulaznina dva dolara.

Posvuda se moglo vidjeti McShayneovo ime. Sad je Ed

shvatio što je hotelski portir mislio kad je rekao da će mu, ako bude mudar, McShayne biti prijatelj.

Krenuo je dalje.

Odjednom je pred »McShayne's Dancing Hallom« zazvonilo zvono. Čulo se po cijelom logoru, sve do starog mjesta Silverlanda. Na zvuk zvona počeli su u većim i manjim skupinama nailaziti pružni radnici.

Ed se zaputi za jednom skupinom polagača pragova. Pred »Dancing Hallom« se odvojio od skupine i ude u malu pokrajnu ulicu. Stao je na uglu kuće od dasaka i šatorskog platna i čekao da vidi što će se dogoditi.

Iz »Dancing Halla« je dopirao žamor nekoliko stotina ljudi.

Ed nije morao dugo čekati. Vidio je kako dolazi Sam Kelland. Uz njega su bili njegova kći Fee i nekoliko suradnika. Brzo se povukao, jer nije želio da ga već sada opazi stari pukovnik. Grupa s pukovnikom ude u »Dancing Hall«.

Za njima ude i Ed.

Zaustavio se kod dugog šanka. Pod je bio pokriven dasakama. Stolovi od neoblanjanih dasaka i klupe bili su jedini namještaj sale za goste. A nekad lijepi šank bio je izguben i pun pukotina. No svi mesinđani dijelovi bili su na broju, kao i ogledala, a na policama iza šanka bilo je poredano mnogo boca.

Bio je to tipičan lokal za zabavu putujućeg grada koji slijedi napredovanje gradnje željeznice. Prije mnogo godina i Ed je živio u takvom divljem

logoru i kao profesionalni kartaš zarađivao novac.

Pred njim su stajali neki ljudi, vjerojatno McShayneovi namještenici, barman, kono-bari, krupjei, muzičari i drugi. Nigdje se nije mogla vidjeti neka djevojka. Ed je bio dovoljno visok da može vidjeti iznad glava ostalih ljudi. Vidio je Sama Kellanda kako sa svojim ljudima prilazi jednom stolu. Fee je bila uz oca i ona je bila jedina žena u lokalu.

Sam Kelland se uspeo na neki sanduk i podigao snažnu ruku.

Svi se umire.

Ed je zapazio da se pukovnik gotovo nimalo nije izmijenio.

Još je bio tvrdoglavi, mudri i na svaku borbu spreman stari prerijski vuk. Ed ponovo osjeti simpatije prema njemu.

Taj čovjek još može pesnicom izvojevati poštovanje ljudi, a kadar je izazvati i strah, pomisli Ed zadovoljno i ogleda se za Fee.

Ona je sve promatrala hladno i Ed se zapita kako je uspjela privoljeti oca da je tu drži uza se.

Edov pogled odluta dalje i u skupini oko pukovnika prepozna Tubea Daya. Za vrijeme rata on je kod Sama Kellanda bio narednik. Tube Day je bio visok kao i pukovnik, a iz njegove crvenom kosom obrasle irske glave mogle su se napraviti dvije normalne glave. Brada mu je bila isturena a snažne pesnice stisnute. Izgledao je kao da će se u narednom trenu baciti na gomilu i isprebijati sve živo.

Neustašivi Tube je, dakle, još kod svoga učitelja, pomisli Ed.

Činilo se da je Tube tu prvi nadglednik. On je bio sposoban da divlje momke natjera na rad i bio je za to pravi čovjek. Tube je momak i pol, pomisli Ed, on me u u borbi iznio ispred neprijateljske vatre kad me pogodio metak.

Ed osjeti želju da tim ljudima pomogne.

No istovremeno se sjeti McShaynea. Pogleda čovjeka koji je bio kraj Tubea. Stajao je iza Fee Kelland kao da je štiti. Bio je visok, lijep, obučen u gradsku odjeću.

Ed je znao da to ne može biti McShayne. Rex McShayne je navodno također visok, ali plav. Osim toga McShayne ima ranu od noža koji mu je prikovao ruku na stol. Takva rana ne zarasta za nekoliko dana i McShayne još nosi zavoj.

Edove oči počese kružiti uokolo po ljudima. Nije više mogao izdržati neizvjesnost i iščekivanje kada će ga ugledati.

I napokon ga je ugledao.

Stajao je u skupini blizu Kellanda i naslonio se na šank. Dva momka oštih crta lica, u dugim kartaškim kaputima, stajala su blizu njega. Sva trojica pušila su cigare i promatrala što se zbiva u lokalu.

Ed je odmah znao da je taj visoki, mišićavi čovjek McShayne. Nosio je dobro skrojeno odijelo a plava kosa mu je u kovrčama padala do ovratnika. Imao je široka pleća, blistave plave oči i lijepo, muževno lice.

Desna ruka mu je počivala na prsima, u marami vezanoj oko vrata. Ruka je bila u debelom zavoj.

Uskoro ćemo razgovarati, McShayne, pomisli Ed. U istom trenutku začuo je Kellanda, koji je počeo govoriti svojim radnicima.

— Dakle, momci — počeo je Kelland — još niste dobili svoje plaće. Potpuno razumijem da ste zbog toga ogorčeni, ali za dva, najviše tri dana imat ćete svoje dolare u džepu. Moji naručiocu su se već pobrinuli da nadomjeste opljačkani novac. Što se tiče vaših plaća, kompanija neće štedjeti sve dok su vaši zahtjevi u razumnim granicama. Slušajte me, mladići! Dajem vam riječ, a vi me dobro znate, da ćete najkasnije za tri dana dobiti plaće. Nemojte dopustiti da vas neki ljudi, neki plaćeni bijednici, i dalje huškaju protiv željeznice. Krenite na posao, momci! Znaete da moramo biti gotovi prije zime. To nikako ne možemo postići ako ovdje sjedite i gubite dane. Dakle na posao, momci! A ja ću zaboraviti da ste mi vi, zajedno s banditima koji su opljačkali vaš novac i sa saboterima i buntovnicima, zadali mnogo briga. Oslobodite tunel i okanite se glupe zamisli da ga dignete u zrak. Time nećete prisiliti kompaniju ni na što. Samo sebi nanosite štetu ako se date vući za nos od protivnika gradnje željeznice! Dobro razmislite o tome! Tko ne vjeruje u moje riječi da ćete dobiti plaće i tko je protiv rada? Razmislite o tome da se tako mnogo novca u malim novčanicama mora tek skupiti da bi se dopremilo ovamo!

Sam Kelland zašuti i oštrim očima prošara po gomili.

Iz jedne skupine radnika dignu se neki dugonja, košcat i čvrst, popne se na stol i podigne ruku.

— Čuli ste ga, prijatelji! — reče. — uvjeren sam da nam on govori u najboljoj namjeri i vrlo pošteno. Ali što će on učiniti ako pošiljka novca još jednom bude opljačkana? Onda možemo čekati plaće sve dok se ne ukočimo od čekanja. A mi inače nismo zadovoljni, gospodine Kellande. Mi moramo iznova izgraditi ono što su saboteri porušili ili uništili. Nепrestano se puca na nas na pruži i dosta smo ljudi već izgubili. Prije četiri dana su banditi pucali na šatore u kojima smo spavali i umalo cijeli tovar dinamita nije odletio u zrak! Eh, gospodine Kellande, naši stražari ne vrijede mnogo, u stvari nimalo ne vrijede. Nemamo iskusne branioce. Do vraga, zašto vaša kompanija još ne zna gdje da traži nade te nitkove koji nas ometaju u gradnji? Slušajte, gospodine Kellande, nama je poznato da neki akcionari svoje dionice prodaju ispod cijene. A vi nam obećavate isplatu naših plaća! Mi ne sumnjamo u vaše poštenje, ali ako kompanija propadne, mi ćemo biti budale. Zato vam kažem nema ni dana rada bez plaćanja! Mi ćemo i dalje štrajkati, gospodine Kellande! A ako za tri dana ne dobijemo svoj novac, bacit ćemo u zrak taj prokleti tunel koji nas je stajao toliko krvi i mrtvih drugova! Ali mi ćemo to učiniti bolje nego saboteri. Raznijet ćemo te stijene na sve strane. Naši su zahtjevi vrlo jednostavni, gospodine Kel-

lande: točna isplata plaća i više sigurnosti na poslu! I to je sve! A sad ćete odmah saznati mišljenje svih radnika. Ljudi, tko želi da i dalje radi bez plaće u stalnoj opasnosti, neka ostane sjediti! Oni koji misle kao i ja neka napuste ovaj lokal!

Govornik skoči sa stola i krene prema prednjem izlazu. Sa svih strana digoše se ljudi uz povike odobravanja i krećuše za dugonjom. Samo je nekoliko radnika ostalo sjediti. Ed Curtis je vidio dosta. Okrenuo se i izišao. Nekoliko metara dalje bio je mali, stari šator. Pred njim je sjedio postolar i krpao čizmu.

— Prijatelju, gdje stanuje McShayne? — upita ga Ed ljubazno.

Postolar ga iznenadeno pogleda preko naočala a onda pokaže palcem:

— Ona žuta baraka je McShayneov glavni štab — reče mrzovoljno i nastavi udarati čekićem po čizmi. Ed pode. Iznenada ispred njega iskrсне neki čovjek. Stane nasred ceste i oštro poviče:

— Vas sam tražio!

Ed Curtis prepozna čovjeka. Bio je to Clark Hovel kojega je on izudarao u hotelu i izbacio na ulicu. Ed nasluti stupicu. Vjerojatno mu je njegov ortak iza leđa, onaj majstor s noževima!

Naglo se okrene i zahvaljujući tome bačeni nož promaši ga za dužinu prsta.

Još prije nego što je pao na zemlju, imao je revolver u rukama i zapucao. Pogodio je tamnoputog momka kad je ovaj zamahnuo drugim nožem.

Onda se na zemlji okrenuo i taj ga je pokret opet spasio. Metak iz Hovelova revolvera prasne blizu njegove glave. Drugi metak mu okrzne uho.

Onda zapuca Ed. Clark Hovel zatetura u stranu, okrene se oko svoje osi i opet zapuca. Metak iz njegova revolvera pogodi postolarov čekić i istrgne mu ga iz ruke.

Nastane tišina. Ljudi su trčali sa svih strana i zaustavljali se pokraj dva beživotna tijela na zemlji.

— Htjeli su ga ubiti! — dovikne im postolar vrištavim glasom, ponavljajući to nekoliko puta.

— Da, to su doista htjeli — reče Ed Curtis ljudima koji su se okupili oko njega i udalji se.

Kad je odmakao nekoliko koraka, ispriječi se pred njim krupan čovjek.

Bio je to Tube Day, koji je rekao:

— Ah kapetane, treba da vas odvedem šefu!

Ed se nasmije.

— I ništa mi više nemaš reći, Tube?

— Raduje me što sam vas opet sreo i vidim da vam ne nedostaje kartaška sreća, kapetane! — reče Tube i ozbiljno pogleda Eda. — Poslije rata nastala je još jedna legenda o vama, legenda o Trik Curtisu.

— Sada razmišljaš naopako, Tube — nasmije se Ed. — Ova dva tipa nisu me napala zato što sam ih varao u pokeru. Imali smo sasvim drugačiji razlog razmimoilaženja u mišljenjima. Sada mi je žao što sam jednoj gospodici na vrlo grub način morao osigurati sobu u hotelu, dakako i sebi. Ah, to

je... — zašutio je, rukom prešao preko lica i kiselo se nas-miješio. — Tube, ti bi mi mogao učiniti dvije usluge — dodao je.

— Možda, kapetane, možda!

— Ako me još jednom nazoveš kapetanom, počet ću te zvati gospodin Day. A evo što bi mogao učiniti za mene: mogao bi naprosto reći Fee Kellend da me nisi našao!

— Ali ja sam vas našao, Ede Curtise! Eh, nisam vas onda odnio na previjalište da biste jednog dana postali kartaški vuk, do đavola! Vi ćete sa mnom pukovniku! Možda će vas on navesti da se prihvatite nekog poštenog posla kojim biste se mogli ponositi! Hoćete li poći dobrovoljno, Ede?

— Ne bih želio da se s tobom zakvačim, Tube — promrmlja Ed.

Usput je Tube ispriopovijedao Edu što muči pukovnika.

— Pukovnik treba čovjeka kakav je nekada bio kapetan Oluja. Ja sam sirov, mogu samo izvršavati naredjenja — otvorio je vrata dugačke barake. — Idite unutra pukovniku, Curtise! I ne zaboravite da vas on veoma poštuje!

Ušao je. Ugledao je starog pukovnika za dugim stolom prekrivenim novinama i planovima.

— Udi, mladiću! — reče mu Sam Kelland svojim dubokim glasom.

Ed se vojnički uspravi i ude. Zatvori za sobom vrata i skine šešir. Dobro se sjećao dana kad je taj čovjek bio njegov pretpostavljeni. Ali bio mu je i kao otac. Zbog toga što ga je volio i zbog toga što je znao da

će ovaj put biti prisiljen da razočara starog ratnika teško mu je pao na dušu ovaj susret.

Kelland se žustro digao i pošao mu u susret. Srdačno su se rukovali i pogledali u oči. Oči starog borca su svjetlucale. Bile su čeličnoplave.

Sam Kelland reče:

— Zadovoljan sam što ti je pogled čvrst i prodoran i što u njemu mogu prepoznati tvoj nekadašnji ponos, mladiću. Jer ponosan čovjek svoju dušu još nije prodao. Sinko moj, imam za tebe zadatak, vrlo dobar zadatak za koji je potreban pravi borac i na koji pravi čovjek može biti ponosan. Sjedni, Ede!

Gurnuo je Eda u stolicu i pružio mu kutiju s cigaretama. Zatim je natio dvije čaše viskija. Sjeo je na rub stola i pružio jednu čašu Edu.

Dok su polako pili, odmjeravali su se pogledima.

Onda Ed počeo žustro govoriti:

— Pukovniče, ja već imam jedan zadatak. Ne mogu prihvatiti nikakav drugi posao. Ništa ne mogu obećati, jer ne znam hoću li na kraju ostati živ. Prije rata bio sam kartaš i opet sam to postao. Ali onda sam morao preuzeti odgovornost za odgoj svog mladeg brata, koji je u međuvremenu odrastao. Imali smo mali ranč. Jednog dana je Jerry potjerao naše stado na prodaju. Ubio ga je neki kartaš. Slijedio sam tog nitkova i ovdje sam ga našao. Eto, to je sve, pukovniče. Ne znam i ne mogu reći kako će sve to završiti.

Pukovnik zamišljeno kimne i nakon nekog vremena progovori:

— Razumijem. U ratu je armija bila tvoj oslonac. Zatim je tvoj brat bio razlog tvoga suzdržavanja. A sada opet uskačeš u pakleno kolo, mladiću. Ti spadaš među one momke koji neprestano moraju pred sobom imati neki težak zadatak kako bi nadrasli sami sebe. Ja sam ti htio dati takav zadatak. Ova zemlja treba željeznicu. Kad ona bude gotova, moći će tisuće novih doseljenika izgraditi sebi bolji život. I rudnici srebra u brdima uokolo dat će ovom kraju neviđen zamah. Ovo je dobra zemlja, a sa željezničkom prugom imat će mnogo bolju budućnost. Eto, to je dobar zadatak. U ratu smo mnogo šta uništili i upropastili. Naš je zadatak da to ponovo...

Eda je sve to ipak zanimalo, pa upita pukovnika:

— Tko je protiv gradnje željeznice?

— Rančeri, mladiću moj, svi rančeri su protiv toga. Oni svoja stada radije tjeraju stotine milja kroz divljinu nego da ovdje imaju željeznicu. Ali moje je mišljenje da je život desetaka tisuća doseljenika mnogo važniji od desetak rančera. Zbog toga sam se prihvatio gradnje željeznice! Ali ja se ne mogu istovremeno brinuti o gradnji pruge i braniti se od napada i otpora. Mladiću, ako si došao od Laramieja, onda si posljednji dio puta morao prijeći poštanskom kočijom i vidio si da na tom dijelu još nije položena pruga. Tračnice su morale stići dovde zajedno s probijanjem tunela, ali stalni napadi na naše radnike, podmetnuti požari, miniranja mo-

stova i nasipa, pljačke plaća za radnike i sve druge sabotaže veoma su nas usporile. Meni je potreban čovjek koji bi se suprotstavio tim skrivenim neprijateljima, koji bi im utjerao strah u kosti i onemogućio ih. Na početku sam imao nekoliko dobrih ljudi uza se, ali sada su mrtvi. Edwarde — nastavi pukovnik — ti si spasio moju kćer. Znaš da ti za to dugujem život. Ali to nije toliko važno! Mnogo je važnije što si mi, spasivši Fee od otmičara, učinio ogromnu uslugu. Da su oteli Fee, protivnici su me mogli prisiliti da se predam i ostavim cijeli posao da propadne. Vjerojatno bih ostavio posao, samo da spasim Fee. Ti znaš da je volim. Zamjenu za mene ne bi mogli lako naći. Pruga, dakle, ne bi mogla biti gotova do zime i to bi...

— Zašto pruga mora biti gotova do zime? Zar nije svejedno hoće li biti završena šest mjeseci prije ili poslije?

— Nemamo više novaca. Do zime bismo mogli izdržati. Ako dotad ne završimo, nećemo dobiti državnu potporu u novcu. Već sada neki zaplašeni akcionari prodaju svoje dionice ispod cijene. Treba da se dogodi samo još neka malenkost, na primjer nova pljačka pošiljke novca za radnike ili što slično, i među financijerima će nastati panika.

— A tko su financijeri?

— Ja sam cijeli svoj imetak, kao i neki moji prijatelji, uložio u taj posao. Zatim treba spomenuti bogatog vlasnika rudnika srebra Donalda Peaka. On posjeduje više od trećine akcija. Tu je i banka iz

Silverlanda. Ona će propasti ako od pruge ne bude ništa. Time bi bili upropašteni i svi mali ulagači koji bi izgubili svoje uloge u banci...

— Da, razumijem — promrmlja Ed Curtis.

Sam Kelland kimne.

— Svi mi i stotine malih poslovnih ljudi i trgovaca koji su kupili naše dionice bili bismo uništeni. A ja nisam siguran da nas samo veliki rančeri sprečavaju da napredujemo. Sve više mi se čini da i onaj McShayne želi produžiti gradnju pruge. McShayne je od nas dobio dozvolu. Mislili smo da je najbolje da sve salune i krčme, u kojima se toči viski i bez kojih bi nas radnici već poslije nekoliko tjedana napustili, prepustimo nekom povjerljivu čovjeku. Nismo željeli varalice u tim salunima. Ali McShayne od njih nije nimalo bolji. On se ne drži naših dogovora, po kojima je trebalo da ti lokali za razonodu samo olakšaju gradnju željeznice. On u svako doba dana toči viski. Njegovi kartaši varaju a njegovi revolveraši pucaju na svakog tko im što prigovori. Ali ako ponudi samo jednu rundu besplatnog viskija, ima na svojoj strani sve radnike. Svi oni više vole njegove jazbine za zabavu nego rad. Da imam samo dvadesetak odlučnih boraca na svojoj strani, otjerao bih ga zajedno s njegovim revolverašima da sto davola — pukovnik zastane i značajno pogleda Eda. — Vidiš dakle da mi je prijeko potreban čovjek kao što je nekad bio kapetan Oluja. Čuvar i zaštitnik od sabotaza i

nemira isto je tako važan, ako ne i važniji, kao i svi radnici.

Ed razmisli nekoliko sekunda a onda se digne.

— Žao mi je. Nikako ne mogu preuzeti taj posao. Možda poslije, pukovniče. Samo u jednome mogu vam pružiti neku nadu. Naime, došao sam ovamo radi McShayne. Ako je McShayne protiv gradnje željezničke pruge, ja ću to otkriti. No vidjet ćemo. Ja... ovaj... ne znam, pukovniče, hoćete li sada još htjeti da mi pružite ruku.

— Evo ti je, sinko! Mislim da ćeš ti ubrzo postati moj najbolji pomagač na gradnji pruge. Posebno mi je drago što nisi pravi kartaš, nego samo tako izgledaš.

Rukovali su se. Ed se okrene i izide. Napolju su stajali Tube Day, Fee Kelland i onaj visoki u gradskoj odjeći.

Pogledali su Eda ispitivački. Fee Kelland mu pride i pruži ruku.

Ed se zagonetno nasmiješi i plavušu pogleda u oči.

— Nismo ga čuli da urla, a to znači da ste se s njim sporazumjeli — promrmlja Fee i u ispitivačkom pogledu Ed otkrije veliku zabrinutost.

Tube Day i onaj visoki čovjek prideše bliže.

— On će sada svući sa sebe taj kartaški kaput i pukovniku smanjiti dobar dio briga — progunda Tube Day zadovoljno, kao da za njega i nije bilo sumnje da će Ed Curtis bez oklijevanja preuzeti zadatak koji mu ponudi pukovnik.

Ed im ne odgovori. Pogledao je tamnokosog čovjeka i kad mu je vidio oči, pomislio je na

crnu panteru koja mirno ali oprezno čeka priliku, a onda bezobzirno napada.

Fee Kelland je stajala pokraj njega i dotakla mu ruku.

— To je mister Donald Peak, on je...

— Već znam, on je vlasnik srebrnih rudnika — reče Ed i kimne Donaldu Peaku,

— Radite li sada za željeznicu? — zapita ga Donald Peak.

Ed vidje u njegovim očima hladan bljesak.

— Dakako da sada radi za pukovnika — zagunda Tube Day.

Ed pogleda Fee i rukom dotakne šešir. Odlazeći, reč:

— Ne, ne radim za željeznicu. To nije nikakav posao za čovjeka kao što sam ja. Nikada se ne borim za tuđe interese. Od zarade na kartama mogu vrlo dobro živjeti. Mnogo sreće sa željeznicom!

Otišao je ne okrenuvši se, ali je osjetio poglede koji bi ga prosvrdlali da su mogli.

V

Ed stigne do zgrade od dasaka u kojoj je McShayne imao svoj ured. Zaustavi se pred čovjekom koji je stajao na vratima i igrao se koltom. Pokušao je da puše i svira kroz cijev, no njegove oči oštro su promatrale Eda.

— Što biste željeli? — upitao je lijeno.

— Htio bih upitati McShaynea bi li dopustio da radim u njegovim šatorima-igračnicama — objasni Ed ljubazno.

— To je ispravno, gospodine — nasmiješi se čuvar. — Mi otjeramo do vraga svakog kartaša koji pokuša da se neopaženo uvuče u naš kartaški raj. Kako se zovete, prijatelju?

Ed Curtis se također nasmiješi. Bio je siguran da svi McShayneovi ljudi već znaju njegovo ime iz knjige gostiju u hotelu i da McShayne dobro zna da je on u gradu.

— Smith... Miller... ili Brown, kako god želite — nasmije se Ed i uđe u baraku.

Čuvar htjede da ga slijedi, ali čekalo ga je veliko iznenađenje.

Ed Curtis se munjevito okrene na onaj njemu svojstven način koji je uvijek djelovao kao eksplozija. Zabiye čovjeku pesnicu trbuh, a kad se ovaj od bola sagnuo, udari ga bridom ruke po vratu.

Ed je često tako postupao i uvijek je djelovao. On uhvati čovjeka za ovratnik i nasloni ga na dovratnik.

Otputi se zatim malim hodnikom do vrata na kojima je pisalo »PRIVATNO«.

Rex McShayne je klečao pred nekom blagajnom. Budući da mu je glava bila u blagajni, jer je nešto tražio, njegovo pitanje je zvučalo prigušeno:

— Što je to bilo napolju, Bille?

— Ustanite, McShayne — reče Ed Curtis hladno. — Taj vaš Bill je na neko vrijeme zaspao i mi možemo sami okušati sreću. Ali vi imate sreće, McShayne, jer da je tu netko drugi kome ste ubili brata, taj bi vas odmah ubio.

Rex McShayne uzdahne. Polako se digne i Ed vidje da mu

je desna ruka još u zavoju i da mu marama visi o vratu.

Pogled na tu ruku razbjesni Eda. Rex McShayne ga pažljivo pogleda. U njegovim očima nije bilo straha, bilo je opreza i paklene radosti.

— Ah, Edward Curtis je tu! Glasoviti kapetan Oluja se napokon pojavio! Ili vam je ime Trik Curtis milije?

— Jeste li vi ubili mog brata, McShayne?

— A što biste vi učinili s momkom koji bi vam nožem pribio ruku na stol? Recite što biste učinili? Mirno podnosili? Recite, Curtise! Šutjeli biste i ništa ne biste učinili, ha? — McShayne zakorači naprijed, izvadi zamotanu ruku iz marama i digne je kao da njome optužuje. — Neke su mi žile ozlijeđene. Još dugo ništa neću moći prihvatiti ovom rukom. Da, ja sam ubio vašeg brata, Curtise! Bio sam u prolasku. Zaključio sam nekoliko poslova i čekao vlak. Zbog dosade sam počeo igrati poker. Vaš brat je sjedio za tim solom i gubio. Bio je pijan i umoran. Ali htio je da dobija na kartama. Ja sam dobar igrač pokera i nije mi potrebno da se kod takvih žutokljunaca služim trikovima...

— Prestanite, McShayne! — prekine ga Ed. — Možete mi se i zakleti da ste pošteno igrali, ali ja ću neprestano misliti na brata kojeg ste ubili i koji mi je na samrti uspio reći da vas je uhvatio u varanju. Čovjek na samrti, koji je uz to moj brat, ne laže. Gdje vam je pištolj, McShayne?

McShayne se pakosno nas-

mije ne osvrćući se na Edovo pitanje.

— Zvao se Jerry, je li tako? I on je na samrti tvrdio da sam upotrijebio trik u pokeru? Možda je on to samo mislio.

— Dosta, McShayne! Gdje vam je kolt? Uzmite ga u ruku pa ćemo vidjeti... — Imam u džepu deringer, ali neću ga uzeti u ruku. Vi nosite kolt u koricama ispod kaputa i bit ćete mnogo brži, Curtise! Nisam budala! A osim toga nisam ljevak! Da mi je desna ruka zdrava, prihvatio bih izazov i dao vam zadovoljštinu za vašeg brata. Edwarde Curtise, ako ste došli radi osvete, morate me sada ubiti, jer budete li u ovom logoru čekali da ozdravim, onda ste već sada mrtav čovjek. Ne ponosim se osobito time što svakog neprijatelja mogu ukloniti pomoću plaćenih revolveraša. I zapamtite još nešto, Curtise, ja se smrti ne bojim! Vi ste budala što ste došli ovamo da osvetite svog brata. Mislili ste da ćete me izazvati i prisiliti na borbu. To vam nikada neće poći za rukom. Curtise!

McShayne je očito bio dobar poznavalac ljudi i ispravno je procijenio Eda Curtisa. Ed nikada ne bi ni pokušao da tog čovjeka jednostavno ubije.

Ed Curtis nije bio ubojica niti je svojatao pravo da nekome bude sudac.

— Dobili ste ovu rundu — reče Ed hladno. — Imate pravo, čekat ću da vam ruka ozdravi. Ako tada ne prihvatite moj izazov, uzet ću bič i zderat ću vam kožu s leđa. I još nešto, držite što dalje od mene svoje revol-

veraše! Ako budem morao ubijati ljude koje ste nahuškali na mene, onda ću doći k vama i prebiti vas bičem. Ponos mi ne dopušta da vas jednostavno ubijem kao psa, ali ponos mi neće smetati da vas svaki put premladim kad zbog vas budem imao neprilika. A onda ćete me vjerojatno toliko zamrziti da ćete zaželjeti bitku sa mnom. I da se dobro razumijemo, McShayne, to će biti ovdje!

Posljednje riječi je popratio munjevitom kretnjom. Desnom rukom je zadao McShayneu strahovit udarac u bradu.

McShayne padne ledima na stol, noge mu poletješe u zrak i on se prevrne natrag preko stola. Stolica iza pisaćeg stola se slomi pod težinom njegova tijela.

Ed Curtis pride pisaćem stolu i pogleda McShaynea na podu. McShayne se s mukom digno. Osloni se na ugao stola. Nemoćno je kimao glavom a onda zdravom rukom opipao bradu.

U njegovu pogledu, koji se brzo razbistrio, bila je mržnja cijelog svijeta. Ali nije kleo i prijetio. Samo je rekao ste-njući:

— Mi ćemo se još mnogo zabavljati, Ede Curtise!

— Ovaj udarac je bio za onog Milтона Rockmana koji mi je u Laramieju priredio malo neprilika — nasmije se Ed i izide.

Jedna misao mu nije izlazila iz glave. Naime, kad se McShayne prevrnuo preko stola i pao na pod, nogom je slučajno otvorio vrata željezne blagajne. U donjim policama

bile su vrećice napunjene dolarima. Na prvoj vrećici Ed je pročitao: Silverlandska željeznica.

Mogao bih se kladiti da sam vidio ukradeni novac željezničke kompanije, pomislio je natmureno i osjetio instinktom borca i kartaša da će pukovniku Samu Kellandu učiniti veliku uslugu ako se pobliže pozabavi Rexom McShayneom.

Bill se u međuvremenu osvijestio i ustao. Malo je teturao. Imao je opet kolt u ruci. Vidjevši Eda kako izlazi, htio je uperiti u njega revolver, ali Ed je samo digao svoju dugu nogu i izbio mu revolver iz ruke. Onda snažno, munjevito odbaci čovjeka od sebe.

Bill zatetura natrag kroz mali hodnik i udari ledima na vrata McShayneove sobe. Pritiskom tijela otvorio je vrata i pao zajedno s njima u McShayneovu sobu.

Ed Curtis mirno odšeta niz ulicu. Stigao je do hotela i ušao u blagavaonicu. Većina stolova bila je slobodna, jer je navala već prošla. U kutu je ugledao Louise Russel s dva čovjeka. Nasmiješio se kruto i krenuo prema Louisinu stolu.

— Louise, sjede li ova dva gospodina za vašim stolom s vašim dopuštenjem?

— Ne. Po McShayneovu naređenju oni hoće da me odvedu do poštanske kočije. Morala bih napustiti Silverland za deset minuta — odgovori Louise mirno, ali se u njezinim očima mogao vidjeti bijes.

Ljudi se brzo digoše i okrenuše prema Edu Curtisu.

— Nestanite, i to brzo! — reče jedan od njih.

Drugi promrmlja:

— Samo je za dobro ove gospodice ako napusti Silverland prvom poštanskom kočijom. Ne miješajte se u ovo, prijatelju!

— Ne želim vas isprebijati pred gospodicom — Ed se resko nasmije. — Zbog toga iznimno smijete nestati bez kazne. I recite McShayneu da odviše ne zateže luk. Čak ni ovdje, u Silverlandu, žene se ne smiju na takav način prisiljavati na odlazak. Nestanite, i to što prije!

Nije se ni pomakao. Promatrao je dvojicu McShayneovih ljudi i čekao.

— Dobro, vi ste privremeno dobili igru — reče jedan od njih — jer ne želimo da izazivamo nepotrebnu pažnju.

On krene i prode pokraj Eda Curtisa. Drugi pode za svojim drugom koji je bio tri koraka ispred njega. Kad se Ed Curtis tako našao između njih, navalište kao po komandi.

No s tim trikom je Ed i računao. On je vrlo dobro poznao način borbe takvih ljudi. Kad se čovjek iza njegovih leđa bacio na njega, podigao je lakat i naglo zamahnuo unatrag.

Pogodio je čovjeka posred lica.

Onaj ispred njega je potegao kolt i htio ga udariti drškom po glavi. Edove ruke dohvatiše ruku s revolverom. Zavrtio je čovjeka oko sebe a onda digao koljeno.

Revolver poleti na pod a čovjek zastrašeno jaukne i padne. Ed ga ispusti, brzo se okrene i htjede dohvatiti onog prvog. Ali tom momku je već bilo do-

sta. Naslonio se na stol i držao se za nos iz kojeg je obilno tekla krv. Suznim očima promatrao je Eda Curtisa i svog partnera koji je stenjao na podu.

— To vam nije trebalo — reče Ed ledenim glasom.

Razoružao je i drugog čovjeka.

— To ti je smrtna presuda — siktao je ovaj, držeći se za nos.

— Dakle vi želite da ozbiljno porazgovaramo — reče Ed i rukama razmakne krajeve kaputa kako bi se vidio revolver u koricama.

Na to su obojica brzo krenula. Prije nego što su stigli do vrata, ude debeli šerif.

Odmah s vrata upita:

— Što se ovdje događa?

Dva pretučena čovjeka se zaustave nadajući se pomoći od šerifa.

Glas Eda Curtisa je jasno zazvučao kad je rekao:

— Šerife, oni su bili nametljivi prema gospodici. Ja ću ih otpratiti do poštanske kočije i pobrinuti se da napuste ovaj grad. Ili želite da zatvorite ova dva probisvijeta?

Šerif se okrene Louise Russel i zapita:

— Podižete li optužbu protiv ove dvojice, gospodice?

Louise je samo tren oklijevala.

— Da! Napadali su me i vrijeđali, šerife!

Debeli predstavnik zakona je uzdisao, počeo se iza uha i pogledao nekako čudno u Eda Curtisa. Onda je kimnuo i obratio se dvojici napasnika:

— Zabranjuje vam se zadržavanje u gradu. Mi ćemo vas odvesti do pošte. Ako vas još vidim u ovom gradu, uhapsit

ću vas i zatvoriti. Podite, da ne zakasnimo na poštansku kočiju!

Stigli su do kočije u posljednji čas. Šerif je porazgovarao s vozarom i njegovim pratiocem.

— Predajte ih osoblju vlaka kako bi otišli što dalje odavde!

Kočija krene. Kroz prozor su dva nitkova sipala psovke i prijetnje.

Ed i šerif se polako vrate do hotela i zaustave se pred vratima.

Šerif kucne prstom Eda u prsa.

— Upravo smo dva McShayneova čovjeka poslali k vragu. Taj gubitak prestiža on neće lako podnijeti. Pripazite na sebe, gospodine Curtise. Da, znam da ste vi Edward Curtis. Čuo sam o vama, jer ste vi u gradovima kao što su Tombstone, Dodge City, Abilene i Kansas City digli dosta prašine. Vi ste usijano željezo i ima mnogo momaka koji su se opekli na vama. Ali ako namjeravate otići prijeko, u onaj divlji logor, da malo zaigrate, McShayne će vas raznijeti na komade.

Ed Curtis se nasmije.

— Ne brinite se, znam se čuvati, šerife. Ali što će biti s vama? Vi ste mi pomogli. Što će McShayne učiniti s vama?

— Ime mi je Jack Trak. Iako sam nalik na uhranjenog đabra, ipak mogu o sebi voditi računa i pričuvati se — nasmije se šerif i teška koraka ode.

Ed ude u blagavaonicu i sjedne za stol kraj Louise Russel. Naruči ručak i kad je već bio kod kave i zapalio cigaretu, Louise mu zabrinuto reče:

— To će mi se neprestano događati i naredni put me nećete moći zaštititi, Edwarde Curtise. Moram priznati da sam zasad potpuno bespomoćna. Jeste li gdje vidjeli moju sestru, Ede?

— Ne, nego samo McShaynea. On s ranjenom rukom nije mogao prihvatiti moj izazov na borbu.

— Znam, vi svakom protivniku dajete poštenu šansu, Ede

— promrmlja Louise i čudno ga pogleda. — Vi ste ponosni. Ali ima ili, bolje rečeno, bilo je mnogo ljudi koji su zbog te osobine trpjeli i prerano umrli. Možda ću moći i vas i Mary spasiti ako ubijem McShaynea. Ja nisam toliko ponosna! Mogu ga ubiti bez samilosti. Želim osloboditi Mary. Ona ima dijete. Njezino je mjesto uz dijete. Moram je spasiti iz njegovih pandža ili će ona propasti, a onda će biti kasno za sve. Ne znam samo kako bih počela.

Iznenada se digla, prišla Edu, stavila mu ruku na rame i rekla:

— Ostavite McShaynea meni, Ede. Vi ste čovjek koji mora imati više ciljeve pred očima. Jeste li već razgovarali s pukovnikom Kellandom, čiju smo kćer sreli u vlaku?

— Razgovarao sam s njim — odgovori Ed i polako se digne.

— Bilo bi možda bolje da nisam spriječio one nitkove u njihovu naumu. Ovaj grad s velikim divljim logorom nije za vas, Louise.

Ona mu ne odgovori, nego pode u svoju sobu.

VI

Navečer, poslije dobre večere, Ed iziđe iz blagovaonice na ulicu i skloni se u tamni prostor između dvije kuće. Promatrao je kretanje na ulici i privikavao oči na mrak.

Poslije nekog vremena krene prema logoru za razonodu. Gorjela su svjetla i mogao je vidjeti sjene ljudi koji su iz grada dolazili u logor ili su se iz logora vraćali u grad.

Prošao je pokraj nekoliko manjih šatora koji su nudili zakusku i stigao do »Best Chance Saloona«. Bez oklijevanja je ušao. Polako je išao kroz taj šator do ograđenog prostora za kartanje. Dva snažna momka, koja su tu stajala, mrko su ga pogledala. Kad je stigao do njih, jedan ga upita:

– Jeste li vi Edward Curtis?

– Da, to sam ja! Želite li se sa mnom pobliže upoznati?

– Još ne. Poslodavac nam je rekao da vas samo držimo na oku. Ali ako ovdje počnete nešto što se našem gazdi ne svida, onda...

– Da, onda će biti gužve – reče Ed.

Prođe pokraj rulete, riskira dvadeset dolara i izgubi. Pošao je do drugog stola i tu pokušao sa četrdeset dolara a razum mu je govorio da se ponaša kao početnik koji traži sreću.

Ali ipak se dogodilo da su mu trideset pet puta morali isplatiti ulog. Pokupio je talone od sto dolara i pošao dalje.

U kutu je upravo završila partija pokera. Ed sjedne za stol i stane čekati. Nije dugo potrajalo kad mu prideše tri

čovjeka. Jedan od njih ga upita:

– Kako je, gospodine?

Ed se nasmiješi i odgovori rečenicom koju je prije tako rado izgovarao:

– Igram samo bez limita, džentlmeni!

– Onda vi niste pravi čovjek za nas. Mi želimo mali, mirni poker – reče jedan od njih razočarano i svi se otpute do drugog stola.

Ali malo zatim pojavi se drugi čovjek i pride Edovu stolu.

– Upravo sam čuo da igrate bez limita, Curtise – reče čovjek podrugljivo. – To mi odgovara. Dosta mi je malih igara. Hoćemo li?

Ed Curtis digne pogled i ugleda Donalda Peaka. Začudio se što bogatuna vidi u tom lokal, ali nije dopustio da se to opazi, nego mirno kimne.

– Samo izvolite! Često se sreću istomišljenici u životu i u kartama.

Donald Peak sjedne. Mahnuo je momku u sali i zatražio nove karte.

– Pete – reče on bljedolikom momku – pogledaj uokolo i saznaj je li tko raspoložen za dobru, veliku partiju karata.

Pričekali su, pripalili cigare i bez riječi se pogledali.

– Vi ste našeg vrijednog pukovnika veoma razočarali – reče Donald Peak napokon.

Ed Curtis mu htjede odgovoriti, ali samo slegne ramenima, jer je vidio kako neki čovjek, kojeg je poznavao otprije, prilazi njihovu stolu.

To je bio Hamilton Moore. U njegovim crnim očima, koje su

ispod tankih obrva izgledale kao okrugla crna dugmad, svjetlucala je divlja radost.

Ed Curtis je znao da će sad početi vrlo oštra i paklenski opasna igra.

Kao kartaš se tri puta sreo s Hamiltonom.

U Tombstoneu su se prvi put sreli na partiji pokera. Već su tada, poslije nekoliko minuta, znali da neće biti protivnici samo za kartaškim stolom nego i uvijek kad se sretnu.

Igrali su tada trideset šest sati. Poslije toga je Hamilton Moore bio poražen. A kad se digao, izgovorio je mnogo ružnih riječi bez ikakva povoda, jer je Ed Curtis igrao pošteno.

Potegli su tada koltove, pucali jedan u drugoga i uzajamno se ranili. Šerif Tombstonea ih je rastavio i pobrinuo se da se više ne sretnu.

Nakon godinu dana vidjeli su se u Abileneu. Sreli su se na ulici. Čim su ugledali jedan drugoga, potegli su revolvere i opet pucali jedan u drugoga.

Ed je izgubio komadić mesa s rebra a Hamilton Moore je morao nekoliko tjedana odležati u bolesničkom krevetu.

Posljednji put su se sreli u Kansas Cityju. Tu je Moore imao sreće. Ed i on sudjelovali su u oštroj partiji pokera. Tada je Ed izgubio mnogo novaca. Kad je nakon partije pošao u svoj hotel, odjednom je iz tame začuo glas Hamiltona Moorea. Ugledao je bljesak plamena od metka koji je Moore ispalio i osjetio udarac. Probudio se u krevetu kod liječnika kad mu je odstranjivao metak iz tijela.

Tu u logoru kraj Silverlanda, opet su se sreli. Hamilton

Moore se zaustavio kraj stola i zburado se smijuljio. Pogledao je Eda svojim crnim očima i podrugljivo rekao:

— Još si živ, Curtise? Čudno, ali naši putovi se neprestano ukrštaju. Ovo je dakle stol na kojem će se igrati bez limita, kako mi je momak upravo rekao. Ja vodim ovu kuću za McShaynea i nikada neću dopustiti da mi promakne ijedna dobra partija pokera s Edom Curtisom.

— Dakako, Hame, dakako — promrlijaó je Ed hladno, iako mu je bilo vruće i jedva je prikrivao uzbuđenje. — Sjedni k nama, Hame! Doista sam čeznuo da te vidim. Gospodina Peaka vjerojatno poznaješ, je li?

— Oh, ja sam ovdje stalan posjetilac — nasmiješi se vlasnik srebrnih rudnika, koji ih je napeto promatrao. — Volim oštru igru, ali rijetko gubim.

Pogledao je Eda Curtisa i zadovoljno se nasmijao.

— Danas ćemo igrati zaista oštru igru, džentlmeni. Evo, dolazi i sâm McShayne. Kladim se da je već obaviješten o našoj namjeri da igramo bez limita.

Ed Curtis je imao pravo. Upravo je prilazio McShayne. Smješкао se nekako čudno, zaustavio se kraj stola i pogledao Eda.

— Ede Curtise, vaš izazov prihvaćam i ja — smiješio se radosno. — Taj izazov ne mogu propustiti, Curtise! Smatrajmo ovu igru malom prethodnom radošću sve dok jednog dana moja ruka ne ozdravi.

Sjeo je za stol. Ed Curtis je pažljivo pogledao McShayneovu povezanu ruku. Vidio je

da je nedavno previjena i da je zavoj drugačiji od prethodnog.

Donald Peak se usiljeno nasimijao i rekao:

— Nemojte se previše nadati, McShayne, jer kad se čovjek nada uspjehu i dobiti, napušta ga sreća. No hajde da počnemo!

Ed poreda svoje žetone a osim toga stavi tisuću dolara pred sebe na stol. To je u stvari bio sav njegov novac. Ako ga već na početku izgubi, jer uloži će sigurno biti vrlo visoki, neće dalje moći s njima. Da bi se igrao poker bez limita, treba imati mnogo novca, inače je igrač nakon gubitka onespoblijen da dalje igra.

Ed je otvorio partiju sa sto dolara i odmah je čuo McShayneove podrugljive riječi:

— Ta to bi trebalo da bude partija bez limita, je li tako? Pustimo dakle da već prvi potez ide slobodno! Idem i udvostručujem!

— Samo bi vas ludak pratio, ali idem — javi se Hamilton Moore a očice su mu bljeskale od sreće i zadovoljstva.

Upitno je pogledao Eda, koji je pažljivo pogledao dvije karte koje je »kupio« i među njima ugledao očekivanog četvrtog dečka. Ed odloži karte na stol i pogleda Moorea.

— Samo veselo, prijatelji! Ulog će biti moj!

— To ćemo još vidjeti — promrmlja Donald Peak i Ed u očima tog čovjeka otkrije vreli plamen strastvenog igrača.

VII

U sumrak je Louise Russel napustila hotel i zaputila se prema gradu od šatora. Zaključila je da će McShayne u te sate krenuti u obilazak svojih lokala i da će njoj ostati otvoren put do sestre. Da u njoj ne bi odmah prepoznali ženu, obukla je jahaće odijelo.

Pola sata je lutala i napokon je naišla na baraku pred kojom je svjetlucala žmirkava svjetiljka i na kojoj je pročitala da je to McShayneov ured. Kad je pokušala otvoriti vrata, začula je glasove i brze korake.

Brzo se povukla u tamu iza ugla barake i počekala da vidi što će biti.

Izišao je McShayne. Slijedila su ga dva čovjeka. Brzo su se udaljavali, ali Louise je čula McShayneov glas:

— Najprije ću ga potući u pokeru i oduzeti mu i posljednji dolar, a kad krene u hotel, dočekat ću ga sa sačmaricom. Prvo ću se s njim poigrati, a zatim ću ga poslati u smrt k njegovu bratu!

Louise je dobro čula te riječi. Onda su se McShayne i njegovi pratioci udaljili, tako da ih više nije mogla čuti. Prestrašila se. Znala je da je McShayne govorio o Edu Curtisu.

* * *

Kad se htjela pomaknuti s mjesta, začula je iza sebe tih glas:

— Što radiš ovdje, mladiću?

Ona se hitro okrene i htjede iz torbice izvaditi mali revolver, ali veliki čovjek koji je stajao iza nje i koji se tu iznenada

stvorio pride joj bliže i grubo je dohvati. Ona vrisne od bola.

Čovjek je odmah pusti i iznenadeno reče:

– Oh, vi ste djevojka! Oprostite, gospodice! No što vi tražite ovdje?

– Ostavite me na miru! Želim samo posjetiti sestru, a žalosno je što k njoj moram ići kriomice, jer je McShayne drži kao zatvorenicu!

Louise je te riječi izgovorila bijesno. Trljala je ruku koja ju je boljela od čvrstog stiska velikog čovjeka.

– Tako dakle – promrmlja on i sagne se do nje. – Odmah sam pomislio da McShayne niste prijatelj kad ste izbjegli da se s njim sretnete. Dakle vi ste Maryna sestra. I ja ovdje čekam priliku da porazgovaram s Mary. Ali vi svakako imate prednost. Uđite vi prvi. Ja ću pripaziti da vam nitko ne smeta – prijateljski se nasimijao i mahnuo rukom.

Louise je bila iznenadena i zamišljeno ga je zapitala:

– A tko ste vi?

– Tube Day. Vaša sestra me poznaje. Nadglednik sam na gradnji željeznice. Mary nije sretna, ali ne želi da joj ja pomognem. Rado bih je išćupao iz pandži tog čovjeka. Prije nekoliko dana se isplakala na ovim velikim prsima – reče kolos i pokaže na svoja ogromna prsa. – Uđite, djevojko!

Louise je ubrzano disala od iznenadenja i uzbuđenosti, ali znala je da ne smije gubiti vrijeme. Možda joj se više nikada neće pružiti takva prilika da nesmetano razgovara s Mary.

– Ja je želim odvesti od McShaynea. Radi toga sam i došla ovamo.

Brzo je prišla ulazu u baraku. Nije morala dugo tražiti, jer su se jedna vrata otvorila i u svjetlu koje je dopiralo iz sobe ona prepoznala svoju sestru.

– Mary! – poviče Louise gotovo plačući i skine šešir.

Sestra ju je odmah prepoznala. Potrčale su jedna drugoj u zagrljaj. Louise osjeti suze na obrazima.

Mary se prva sabrala. Trgla se, kao da je u narednom trenutku odnekud mogla zaprijetiti opasnost.

– Brzo, Lou, u moju sobu! Ako nas Rex vidi zajedno...

Povukla je Louise u sobu i zaključala vrata. Bila je to ukusno uređena mala soba. Pri svjetlu Louise pažljivo pogleda svoju sestru.

Morala je priznati da je Mary još vrlo lijepa, ali vidjela je i crte gorčine oko njezinih usana i beznadan izraz u očima, u kojima se prije zrcalilo nepomućeno veselje.

Sjele su na krevet držeći se za ruke i odjednom su se opet osjećale sretno kao nekada. Bile su u vrlo dobrim odnosima i voljele su se. Louise je zapazila da je njezin dolazak u Mary probudio dobre stare uspomene. Vidjela je to na Marynu licu i očima, koje su se napunile suzama.

Mary se bila spremila za svoj prvi nastup. Zelena svilena haljina isticala je ljepotu njezine bakrenaste kose koja joj je blistala oko glave. Haljina je isticala i izazovnost njezina tijela.

Louise se razljutila:

— Svuci tu odvratnu haljinu, sestrice! Hajde odmah je svuci! Obuci putni kostim, jer ćemo odmah napustiti ovaj prokleti logor! Nijedne sekunde više nećeš ostati kod tog pokvarenjaka koji svoju ženu u ovakvoj haljini pokazuje pijanim radnicima! Oh, Mary, ti si prije bila vrlo ponosna! Što je taj nitkov od tebe učinio! Robinju bez vlastite volje! Brzo, Mary, moraš bježati sa mnom! Došla sam da te odvedem.

Ali Mary je odmahнула glavom i počela pričati o svojoj nevolji. Pri tome je izbila na vidjelo sva McShayneova pokvarenost.

Mary je završila riječima:

— Ušla sam u jazbinu, u pakao. Moram izdržati dok je davo živ!

Ona rukom prijeđe preko lica i pogleda se u ogledalu. Još jednom se dotjera za nastup i tužno reče:

— Putuj kući, sestro. Ne možeš me odvesti oдавде. Već sam oдавno morala biti u salunu. Ako McShayne sazna za ovo zakašnjenje, istući će me namrtvo. Idi, Lou. Moram se sabrati, jer sada treba da se smijem i ljudima zavrtime mozgom. A između pjesama i osmijeha moram biti u igračnici da ljude navedem da igraju u večer svote. McShayne dobiva dobar postotak od zarade i trudi se da zarada bude što veća. Idi, draga sestro!

Louise se nije ni pomakla, ali znala je da će morati otići. Znala je koliko je velika bila Maryna ljubav prema McShayneu, a sada je saznala i koliko je velika postala njezina mržnja prema njemu.

Odjednom se sjetila čovjeka ispred barake na čijim se prsima Mary isplakala.

— Napolju je Tube Day — reče. — On bi htio s tobom razgovarati. Ne poznajem Tubea Daya, ali mislim...

— Lou, prije nekoliko dana sam išla u šetnju i kraj potoka sam sjela u travu i počela plakati. Naišao je Tube Day. Poznavali smo se površno iz saluna. Mislila sam tada da više ne mogu izdržati i namjeravala sam da sebi oduzmem život. Tube Day me voli. Rekao mi je to kad me vidio kako plačem. Oh, isplakala sam se na njegovim prsima. I sada me želi osloboditi od McShaynea. On je jak i pouzdan kao stijena. Sigurno me ne bi razočarao. Ali ja više nikoga ne mogu voljeti. U meni su ostali samo mržnja i poniženje. Kad izideš, odvedi Tubea Daya. Bio je to trenutak slabosti kad sam se isplakala na njegovim prsima. A sada je to prošlo. Sada živim i trpim sve ovo samo da bih jednoga dana mogla vidjeti kako McShayne leži u blatu kroz koje je mene vukao i po kojem korača velikim koracima. Idi, Lou! Ostavi me samu, inače ću opet plakati. Sve će biti još gore za mene. Moja odluka je nepromjenljiva. Napusti što brže možeš ovaj divlji logor!

Mary se okrenula od sestre. Louise je vidjela kako joj se tresu ramena.

— Ostat ću u Silverlandu. Potražiti ću neki posao — reče Louise. — Može se dogoditi da McShayne već za nekoliko dana ne bude među živima. Možda ću ga baš ja ubiti. Ili će

ga pregaziti Edward Curtis. Zapamti to ime, Mary! Edward Curtis! On je krenuo za McShayneom jer je on ubio njegova brata. Mislim da je to čovjek koji može izići nakraj s McShayneom. Samo pričekaj!

Louise je izišla.

Napolju se ništa nije dogodilo. Tube Day je čekao iza ugla u zaklonu tame.

— Dodite, Tube Day — reče Louise. — Odvedite me do hotela. Usput ćemo razgovarati o Mary.

VIII

— I još petsto! — nasmiješi se Ed Curtis, podrugljivo pogleda McShaynea i gurne svoj posljednji novac na sredinu stola.

Donald Peak i Hamilton Moore su se povukli iz te partije. Igrali su još samo Ed i McShayne, koji su neprestano povećavali uloge i sada će vjerojatno otkriti karte, jer Ed više nije imao ni dolara.

McShayne je ispitivački gledao u Eda.

— Ostale ste mogli blefirati i izbaciti iz igre — nasmijao se pobjedonosno — ali ne i mene. Više od sat vremena sam vas proučavao, Curtise. Sada znam da ste veliki blefer. Vidim da više nemate što uložiti. Stoga moramo otkriti karte. Vi ste htjeli da igramo bez limita, a sada smo došli do vašeg limita! Ali s ovim kartama mogu povećati sve do neba. Šteta! Što ćete početi bez novca u Silverlandu, Curtise? Zaposliti se kod željeznice? Čuo sam da vas je Sam Kelland htio zaposliti kao za-

štitnika od sabotaza i nemira. Ako želite, možete uložiti i svoju buduću mjesečnu plaću. Kelland će sigurno jamčiti za vas. Dakle?

Paklenski se nasmijao i noktom kuckao po svojim kartama koje su pokrivene ležale pred njim na stolu.

Njegova zavijena desna ruka također je ležala na stolu. Ed je taj zavoj već nekoliko puta neopazice promotrio. Mogao bi se kladiti u veliku svotu da McShayne ispod zavoja ima u ruci mali pištolj koji se može sakriti i u džep prsluka i koji na maloj udaljenosti djeluje vrlo jako.

Ed Curtis je znao za taj trik. Jednom je čuo kako je neki čovjek ubio drugog na taj način.

— Koliko predradnika s tradnje željeznice imate u svom džepu s takvim kreditom, McShayne? — upita Ed podrugljivo. — Vi ste običan blefer, McShayne. Pokažite svoje čarobne karte! Evo mojih!

Ed uzme svoje karte, okrene ih i baci na stol.

McShayne skoči i počne bjesomučno kleti. Hamilton Moore uzvikne i zagleda se radoznalo u Eda Curtisa. Donald Peak se tiho smijuckao, ali to nije bio prijateljski smijeh. U njemu je bilo ljutine.

McShayne je gledao u fleš rojal Eda Curtisa, koji je išao sve do kralja.

— Prokletstvo! — prokune i pogleda Donald Peak. — Proklet bio, on ima fleš!

— Što ćete. Ne blefiram baš uvijek — nasmiješi se Ed a njegove sivoplave oči postadoše oprezne.

Pokazao je svoj tigrovski osmijeh i neopazice se napregnuo.

McShayne se zavalj u stolicu i otkrije svoje karte, četiri asa, najbolje karte poslije fleša u jednoj boji.

— Dobro — kiselo reče McShayne. — Ali vidjet ćemo, Ede Curtise, vidjet ćemo...

— Bit će to pravi oštri poker kakav ja volim — nasmije se Donald Peak. — Zar ima nečeg ljepšeg na svijetu od oštire partije pokera, rasnih konja, dobre borbe i čarobne žene? Baš mi se sviđa ovo danas ovdje! — pogledao je značajno McShaynea. — McShayne, vi ste baš navalili da pobijedite Eda Curtisa. Pripazite, on će vam odnijeti i košulju!

Hamilton Moore je bio na redu da dijeli karte. Promiješao ih je polako i zamišljeno. Dok je miješao, gledao je u Eda i pokušavao na njegovu licu otkriti nešto što ga je kopkalo.

Napokon je tiho promrmeljao:

— Ti si zaista imao mnogo sreće, Ede, jer inače ne bi bio živ. Ali baš me ta tvoja sreća izaziva!

Ed povuče svoj dobitak prema sebi.

Sada je imao mnogo novaca za igru, ali ni približno toliko koliko je McShayne imao pred sobom. Kad bi McShayne igrao dovoljno oprezno, mogao bi jednim sretnim potezom slomiti Eda. A Ed nije igrao samo protiv McShaynea. Odavno je uvidio da igra protiv trojice. Hamiltonu Mooreu se nije čudio, jer on sigurno igra McShayneovim novcem i samo je njegov pomagač. Ali što je to s Donaldom Peakom? Po načinu na

koji igra taj bogati posjednik srebrnih rudnika, Edu se činilo da ga i on želi učiniti siromahom. Možda je sve to dobro pripremljena igra mačke i miša koja još može donijeti mnoga iznenađenja.

Ed Curtis ne odgovori na Hamiltonove riječi. Polako je podigao svoje karte, bacio pogled na njih i položio ih na stol.

»Kupio« je još jednu kartu i kad je došao na red sa svojim ulogom, gurnuo je dvije tisuće dolara nasred stola.

— Moram svoju sretnu zvizdu iskoristiti dokraja — nasmiješio se.

Sva trojica su ga ispitivački gledala. Oni su biliiskusni pokeraši i znali su sve trikove od jednostavnog blefa do virtuozne prijevar na kartama. Ed ih je sada ipak zbunio. Vidjeli su kako je svoje karte samo na čas pogledao, odložio i odustao da uzme još neku kartu.

To bi mogao biti blef, ali moglo je značiti i da Eda prati nevjerojatna sreća, da je još jednom dobio nepobjedive karte.

— Ja idem — reče Peak odlučno i gurne dvije tisuće dolara nasred stola.

Moore je oklijevao. Oči su mu svjetlucale kao lakirane višnje. Ukočenim pogledom promatrao je Eda. Ali on je već nekoliko puta sjedio za pokerskim stolom s Edom Curtisom i mislio je da ga je upoznao. Pogledao je u svoje karte i odmahnuo glavom.

— Ja ne idem!

— Ja ostajem i podvostručujem — zagunda McShayne. On gurne četiri tisuće dolara na sredinu i reče podrugljivo: —

Želim vas slomiti za kartaškim stolom, Curtise, i zbog toga prihvaćam svaki rizik. Ja ću vas uloviti u velikom blefu, čovče!

Na to Ed gurne sav svoj novac na sredinu.

— Za sve — reče. Kad je pogledao McShaynea, oči su mu pobjednički bljesnule. — Za sve, McShayne! Ako prihvatite, možete odmah otkriti je li to blef ili nije.

McShayne je najprije pocrvenio, a onda problijedio. Čeljusti su mu se grčile i u jednom trenutku je čuo kako mu zubi udaraju jedni o druge.

Pogledao je na novac pa na Edove karte, a onda je pogledao Donald Peak.

Oko stola se već okupila gomilica ljudi koja je napeto i znatiželjno promatrala igru. Brzo se pročulo da se tu igra oštar poker. Na redu je bio Donald Peak. On je jedva pomakao usne:

— Ja ispadam, Rexe. Ne biste smjeli toliko željeti dobitak. Smatram da Curtis nije tako glup da sav svoj novac stavlja na blef.

— I ja tako mislim — promrmlja Moore.

U njegovim očima zasvjetlucaju iskrice. Stisnuo je usne i proučavao izraz na Edovu licu.

Bio je red na McShayneu i on zatrese glavom. Izraz na njegovu licu bio je nedvosmislen. Izgledao je kao čovjek koji je nešto naumio i ne odustaje.

— Želim uhvatiti Curtisa u blefu — reče prigušenim glasom i izbroji šest tisuća dolara.

— On više ne može imati fleš i želio bih znati kako će potući moje tri dame!

Otkrio je karte i bacio ih na stol.

— Sa četiri dečka vas mogu potući — nasmije se Ed Curtis i baci svoje karte na stol.

Pri tome je bio vrlo oprezan. Motrio je McShayneovu zamatanu ruku i svaki drugi pokret za stolom. Prsti su mu se igrali krajem kaputa i u svakom trenutku je bio spreman da potegne kolt.

McShayne se oglasi uzvikom koji je bio nalik na roktanje. Uzeo je Edove karte sa stola i počeo ih ispitivati.

— Vi ste ludi, McShayne — reče Peak meko ali glas mu je malo podrhtavao.

— Šutite! Mir, samo šutite, sada znam mnogo više o Edu Curtisu — režao je McShayne.

A onda je umirio. Bio je opet hladnokrvan. Pokazao je da je pravi kartaški vuk. Dosad ga je vodila želja da brzo potuče Eda Curtisa i pri tome je počinio veliku grešku.

Neko je vrijeme gledao kako Ed slaže svoj ogromni dobitak. Hamilton Moore i Donald Peak su brojali svoj novac. Moore nije mnogo izgubio, jer je igrao oprezno. Peak se obrati McShayneu:

— Mogu li dobiti kredit od, recimo, deset tisuća dolara? Slutim da će ovo biti oštra partija, džentlmeni!

— Znate, Donalde, da imate kredit a i ja trebam nešto novaca — rekao je McShayne i digao se od stola.

Probijao se između ljudi koji se nisu dovoljno brzo razmakli i svom nadzornika izdao nekoliko naredjenja. Zatim se vratio. Nije morao dugo čekati i poja-

vila su se dva čovjeka s novcem i žetonima.

— Ako trebate više žetona, morat ćemo na stolu za faro igrati gotovim novcem — reče jedan od tih ljudi.

— Uskoro ćemo vratiti žetone — mrzovoljno odvrati McShayne.

Donaldu Peaku je izbrojio deset tisuća dolara. Za Eda je bilo značajno što McShayne od Peaka nije zatražio nikakvu potvrdu za novac.

Ed Curtis se sjetio novca što ga je vidio u blagajni, koji je pripadao željeznici za isplatu radnika.

Sada je McShayne mijesao. Kako mu je desna ruka bila zamotana, lijevom je to radio polako i nespretno. Ed baci pogled na ljude koji su se okupili i opazi kako se odjednom otvorio mali prolaz među njima.

Ugleda lijepu ženu kako dolazi prolazom i staje pokraj McShaynea. Mekim glasom je upitala.

— Da ti promiješam karte, Rexe?

Ed je shvatio da je to sestra Louise Russe. Opazio je čudan sjaj u njezinim očima i gorke crte na licu oko usana. Vidio je kako su ljudi očima gutali njezinu pojavu. Mary je izgledala poput lijepe mačke i nitko na njoj nije mogao vidjeti da ju je jedan čovjek slomio. Nitko nije mogao naslutiti da je ona samo poslušna robinja koja dobiva udarce za neposluh.

McShayne je pogleda i nasmiješi se.

— Svakako, ostani pokraj mene, draga. Ti si mi uvijek donosila sreću, vjerojatno zato

što me voliš i želiš mi samo najbolje. Tako je, kraljice moja!

Pogledao ju je ispitivački, predao joj karte i pričekao odgovor. Vjerojatno je samo on znao da će taj odgovor biti samo još jedno poniženje za nju.

Ed Curtis, Donald Peak i Hamilton Moore su ustali. Mary McShayne im kimne glavom i kad su svi sjeli, reče McShayne:

— Da, dragi moj, uvijek mi je bila najveća želja da ti donesem sreću!

Svi su čuli te riječi, jer je prestao žamor. Neki se nasmijaše a jedan glas iz gomile dobaci:

— Dobro je što McShayne dopušta da vaš pogled padne i na nas, jer bi inače, gospodo, ovaj logor bio bez ikakve utjehe. A vaš glas...

Riječi su bile zagušene žamormom i smijehom.

Mary je promiješala karte i počela ih dijeliti. Pri tome je izmijenila pogled s Edom Curtisom. U njezinim očima mogao je na tren pročitati očajničku mržnju, a onda je sve pokrio veo ravnodušnosti. Duge trepavice su se spustile. Uske, duge, lijepe ruke, što su vjerojatno znale mnoge trikove kojima ju je naučio McShayne, podijelile su karte.

Opet nastane tišina. Mary odbije stolicu koju joj je ponudio Donald Peak te se nasloni na zid pokraj McShaynea. Tako je bila između Eda i McShaynea. Odsutno je pratila igru. Ipak, njezina nezainteresiranost bila je samo varka.

Znala je da je tamnokosi i suncem opaljeni stranac u tamnom krtaškom odijelu Edward

Curtis. Od sestre Louise je saznala da je on McShayne za petama.

Vidjela je novac i gomilu žetona pred Edom Curtisom. Znala je da će ovo biti oštra igra i da to već jest. Njezinoj mržnji prema McShayneu odjednom se pridružio osjećaj radosti zbog predstojećeg trijumfa.

Ed Curtis je neodlučno gledao u karte, uložio petsto dolara i »kupio« još dvije karte.

Donald Peak nije »kupio« ništa, ali je udvostručio ulog i zatim pogledao u svoje nokte. Karte su ležale pred njim na stolu.

Hamilton Moore je malo oklijevao, a onda je ipak odlučio da igra i »kupio« jednu kartu. I McShayne, čini se, nije imao baš najbolje karte. I on je ušao u igru, »kupio« nove karte i promatrao ih namrgodeno. Ali nosnice su mu malo podrhtavale i to je bio znak da je dobio dobre karte.

Ed malo razmisli o svojim kartama. Imao je samo tri devetke i dva dečka. Oklijevao je časak, a onda odložio oba dečka. Gurnuo je svoj ulog na sredinu stola i »kupio« nove karte. Dobio je osmicu i još jednu devetku.

— Ovo ćemo podgrijati — nasmije se Donald Peak i udvostruči ulog bez »kupovanja« novih karata.

Ed se malo zabrinuo kad je to vidio. Činilo se da Donald Peak ima dobre karte. Ili je taj posjednik srebrnih rudnika blefirao.

— Makar me i sam davo odnio, ostajem u igri — nasmije

se Hamilton Moore i poveća ulog kako bi ostao u igri.

Ni on nije kupio više nijednu kartu i nije više pogledao karte koje su ležale pred njim na stolu.

McShayne se oporo nasmije.

— To ne može biti — zareži.

— Ako ja imam najbolje karte, onda nije moguće da ih vi imate! Prihvaćam svaku okladu!

Gurnuo je svoj dio novca prema sredini stola i tu se sada našlo mnogo novaca. U krugu promatrača nastade još veća tišina. Sada je opet bio na redu Ed Curtis. Prvi put te večeri osjetio je zabrinutost. Četiri devetke su dobre karte, ali ne opravdavaju tako oštru igru.

Budući da je odložio dva dečka, mogu ga ugroziti četiri dame, četiri desetke, četiri kralja ili četiri asa. Rizik je bio velik.

Udubio se u misli i čekao da mu instinkt nešto kaže. Možda Donald Peak ima i fleš, pomislio je. Ali instinkt ga nije opomenuo na oprez. Stoga je napokon odlučio da sa četiri devetke ide do kraja. Udvostručio je ulog. Donald Peak ga je ispitivački pogledao, stisnuo usne i nasmiješio se.

— Dakle — reče Peak — možda ću večeras morati podići još jedan kredit, ali ostajem u igri. Neću dopustiti da me netko blefira.

— To je vaše pravo — odvratiti Ed i podrugljivo se nasmije.

Na trenutak nije znao nije li se ipak prevario. Učinilo mu se da je u očima Donalda Peaka vidio divlju radost i to

ga je ozbiljno zabrinulo. Ali nešto mu je govorilo da Donald Peak ulazi u rizik velikog blefa.

Hamilton Moore je zabrinuto uzdahnio i odmahnuo glavom.

— Odustajem — reče hladno i izmijeni s McShayneom kratk pogled.

McShayne okrene glavu i pogleda Mary, koja je bez riječi stajala naslonjena na zid i ispod dugih trepavica promatrala igru. Ali na njezinu vratu puls je vidljivo udarao. Vidjelo se kako joj se prsa nadimaju i spuštaju. To su bili jedini znaci njezina uzbuđenja. Ona uzvratila pogled McShayneu, ali se nije ni pomakla kad joj se on obratio:

— Ti si mi dosad uvijek donosila sreću, draga. I da vidiš koliko povjerenje imam u tebe...

Prekinuo je rečenicu pokretom koji je udvostručio gomilu novca na sredini stola. Oči su mu se pri tome suzile. Lako rumenilo prekrije mu obraze a nosnice mu zadrhtaše.

Ed Curtis se nasmiješi i pobjedonosno pogleda u oči najprije Peaka pa McShayne, a onda progovori tiho i polako:

— Upravo takve sam vas želio, momci. Povećavam ulog do svog posljednjeg dolara! Pribavite novac, ljudi, ako želite da me pratite! Pribavljajte novac!

Prvo je gurnuo na sredinu sve žetone a zatim i sav gotov novac koji je imao pred sobom.

Svi su gledali u njega pokušavajući da otkriju što on misli i što ima u rukama, ali nisu mogli saznati je li to njegov veliki blef ili opet u rukama ima fleš.

Iz kruga promatrača začuje se jedan glas:

— O, ljudi, o, ljudi, pa je li nešto takvo moguće?

Onda je opet zavládala tišina. Čak se i u susjednom salunu za ples počelo tiše razgovarati.

— Treba mi još novaca — reče Donald Peak McShayne.

McShayne slegne ramenima, jer je bio zauzet gledanjem u karte u rukama svog protivnika, kao da je htio pogledom prodrijeti kroz tih pet karata kako bi saznao njihovu vrijednost.

McShayne spusti pogled na novac pred sobom. Bilo ga je još dovoljno da prati Eda Curtisa i da malo posudi Donaldu Peaku. On gurne prema Peaku nekoliko kupova žetona. Ovaj mu opet nije dao nikakvu potvrdu.

Peak gurne na sredinu svoj ulog a onda to učini i McShayne. Nagnuli su se preko stola i gledali u Eda Curtisa kao da ga žele hipnotizirati.

Ed više nije imao novaca za povećanje uloga. Sav svoj novac stavio je na četiri devetke. Htio je već sebe prokleti zbog toga, ali i dalje se u njemu nije javljao neugodan predosjećaj, koji ga je uvijek upozoravao kad bi krivo krenuo.

I kako je sada na njemu bio red da otkrije karte, on je to učinio polako, jednu po jednu kartu.

Kad je otkrio osmicu, McShayne se široko nasmije a oči Donalda Peaka podrugljivo sijevnuše. Moore je začudeno uzviknuo:

— To li je karta!

– Da, na moje veliko zadovoljstvo – nasmije se Ed i otkrije prvu devetku.

Znao je da su ga dotukli za kartaškim stolom ako te karte ne budu dovoljne.

Kad je otkrio drugu devetku, Donald Peak se nasloni na naslon stolice i polako prijede rukom preko lica na kojem su se pojavile kapljice znoja.

Kod treće devetke Moore promrmlja:

– Dakle to je bilo posrijedi.

Kod četvrte devetke McShayne skoči sa stolice i počne prostački psovati a na ustima mu se pojavila pjena.

No odjednom je zamuknuo kad je pogledao Mary i na njezinu licu vidio mržnju.

– Jesam li ti ovaj put donijela nesreću, dragi moj? – upitala je mekim i nježnim glasom.

McShayne je uzdahnio a Ed je promrmljao:

– Nemojte psovati pred gospodom.

To rekavši, pruži ruku prema McShayneovim kartama i okrene ih jednu po jednu.

Bila su tri asa.

– To doista nije dovoljno, McShayne! – reče.

McShayneova zamotana ruka se trgne. Ed skoči sa stolice i lijevom rukom uhvati ruku u zavoju a desnom pod kaputom posegne za koltom.

U lijevoj ruci je osjetio tvrd predmet pod McShayneovim zavojem.

– Okanite se ludorija! To je bila poštena oštra igra – reče Ed McShayne.

– Dakako, bila je to poštena igra – umiješa se Donald

Peak oštrim glasom koji je djelovao gotovo zapovjednički. – Sjednite, Rexe! Ja imam tri kralja i četiri devetke su nas obojicu potukle – gledao je pri tome na Edovu lijevu ruku koja je ležala na zamotanoj McShayneovoj desnoj ruci. – Možda bi trebalo prekinuti igru, džentlmeni – predložio je.

Na te riječi McShayneovo lice postane ukočena maska.

– Ne! – reče on. – Nećemo prekinuti igru! Želim da ovog kartaškog vuka još večeras naučim pameti! – pogledao je Mary i dodao: – Zamijeni me, draga, samo nekoliko minuta. Idem da donesem još novaca. A onda ćemo vidjeti...

– Ne bi trebalo da to činite iz tvrdoglavosti. Sreća se ne može postići silom – upozorio je Peak McShayne.

McShayne ga je mrko pogledao.

– Curtis je – reče – počeo igrati s nekoliko dolara, a sada pred sobom ima čitavo bogatstvo. Ja ću mu taj novac oduzeti! Igrat ću s njim dok to ne postignem! – pogledao je Eda Curtisa i zarežao: – Skinite ruku s moga zavoja.

Ed to učini. Znao je da je McShayne ljut do ludila i da će još jednom pokušati da ga pobijedi na kartama prije nego što se maši skrivenog revolvera ili na njega nahuška svoje revolveraše.

McShayne se okrene da pobje.

– Mjesta! – poviče kad se ljudi oko stola nisu dovoljno brzo razmakli.

Pri prolasku kroz uski prolaz što su mu ga ljudi napravili

viknuo je imena dvojice gorostasas koji su izbacivali nepoželjne goste. Trebalo je da ga oni prate kad se bude vraćao s hrpom novca.

Mary bez riječi sjedne na stolicu svoga muža. Ed Curtis promiješa karte. Pri tome je otvoreno pogledao Mary u lice.

Ona se nasmiješi i reče bezbrižnim glasom:

– Ako vas sreća bude i dalje tako pratila, gospodine kartaški vuče, McShayne će noćas izgubiti i posljednju košulju. »Kartaški vuk« nije izgovorila podrugljivo, već u šali.

– Ime mi je Edward Curtis, gospodo – nasmiješi joj se Ed.

Opazio je ogromnu radost u njezinim očima i bilo mu je jasno da je već dugo čekala takav trenutak.

Donald Peak, slušajući to, nehotice uzvikne:

– Ne vjerujem da će Rex biti tako lud da se daje opljačkati do gole kože. Trebalo bi sada prestati.

– Recite mu to, recite mu – reče Mary smijući se.

– Ne mogu ja to učiniti – odgovori Peak zabrinuto.

Ed je sve to bez riječi slušao, promiješao i podijelio karte. Mirno se zatim okrenuo Peaku.

– Oprezno s riječima, gospodine Peak! Ne smijete govoriti o pljački. To nije u redu. Ovo je slobodna igra i svatko tko više nema volje da u njoj sudjeluje može prestati kad hoće. Ako se vi osjećate opljačkani do gole kože, onda idite do vruga! – pogledao je Peaka pogledom kojim bi ga prostrijelio da su pogledi bili revolverski meci.

– Jesmo li se razumjeli?

– Oh, nisam namjeravao da vas vrijeđam, gospodine Curtis. Ali ako me još jednom pošaljete k vrugu, prebit ću vas tako da se više nećete dići.

– Bez svade, džentlmeni! – nasmije se Mary i podigne svoje karte. Ed je svoje karte već imao u rukama. Veći dio dobitka spremio je u šešir, a dio je ostavio pred sobom. Šešir je stavio na pod između sebe i zida. Do vrha je bio pun novca koji je predstavljao čitavo bogatstvo.

Ed Curtis je izgubio u dvije naredne igre. Dobio je Hamilton Moore. Treću igru dobio je Donald Peak. Ali sve su to bili mali dobitci koje nitko nije smatrao ozbiljnima, jer su ulagali manje svote.

Napokon se pojavio McShayne. On i njegova dva pomagača donosili su novac. Nosili su ga u bijelim platnenim vrećicama od šećera. Ed Curtis je znao da je taj novac još prije nekoliko minuta bio u drugim vrećicama koje su nosile natpis: Silverlandska željeznica. McShayne u brzini nije imao ništa prikladno za prijenos novca, pa je morao uzeti vrećice od šećera.

Bio je to gotov novac. Kovanice po dvadeset dolara, takozvani dvostruki orlovi, bili su teški i zveckali su kad su ih odlagali pokraj stola.

A onda se pojavio još jedan čovjek koji je u kartonskoj kutiji donio još novaca u papirnatim novčanicama. McShayne je pokupio sav gotov novac. Očito je namjeravo da bitku dobije za kartaškim stolom. Mary se digla sa stolice i opet stala uz zid. Podrugljivo je promatrala

doneseni novac a onda pogled pun iščekivanja usmjerila na McShayne.

Donald Peak objavi:

— Ja više ne igram. Nisam lud. A vi, Rexe, ako i dalje budete igrali, onda ste prokleta budala. Ja bih na vašem mjestu najprije dobro razmislio.

McShayne nije mogao sakriti nestrpljenje. Okrenuo se Hamiltonu Mooreu.

— Hame, ti ćeš biti svjedok kako ću srediti ovog srećovića! — mahnuo je jednom od gorostasa i ovaj je digao vrećicu i stavio je pred na stol. — Evo, tu je dvadeset tisuća dolara — zareži McShayne. — Curtise, počet ćemo tako da najveća karta dobiva. Ili mi ne želite pružiti revanš?

Ed je opet osluhnuo što će mu reći njegov unutrašnji glas. Bio je često u sličnim situacijama u ratu ili prije tučnjava i borbi i uvijek je slušao svoj unutrašnji glas koji bi ga upozoravao na opasnost.

Opet ga ništa nije upozoravalo. Instinkt mu je bio miran, osjećao je sigurnost, puls mu je ravnomjerno kucao. Izostao je osjećaj da se nalazi pred opasnošću, koji mu se uvijek javljao kad je opasnost zaista postojala.

Kimnuo je glavom.

— Dat ću vam šansu za revanš, McShayne kako god budete željeli, u svako doba i na svakom mjestu, a nadam se da ćete i vi meni dati revanš za jednu stvar, dobrovoljno ili silom.

— Najprije ćemo odigrati jednu partiju — McShayne sjedne.

Ed pokaže rukom na vrećicu novca.

— To nije dovoljno, McShayne. Zašto tako malo? Imam ravno šezdeset tisuća na raspolaganju. Zar nećete krenuti s malo većim ulozima ili vas je obuzeo strah zato što sam vas dosad pobjeđivao i što me nitko nije mogao pobijediti?

McShayne trzne ramenima. Donald Peak vikne upozoravajući. Hamilton Moore, čija je nervoza dosegla vrhunac, prstima se igrao krajevima kaputa i neprestano tiho kleo.

— Dakle — reče McShayne — ove tri vrećice novca protiv vašeg uloga, Curtise! I tko izvuče veću kartu, taj dobiva! Mary, ti promiješaj karte! Ako mi ne doneseš sreću, onda...

Prekinuo je rečenicu i hladno pogledao ženu. Ona mu uzvratila hladnim osmijehom. Polako je miješala karte. McShayneove oči se stisnuše. Ako se ponadao da će mu žena, koja je s njim prošla mnoge opasne situacije i često mu mnogo pomogla, i sada pomoći nekim vještim trikom, onda se grdno prevario. Vidio je da Mary ne primjenjuje nijedan od trikova koje ju je on naučio. Miješala je karte polako kao početnica.

McShayne, koji je računao na njezinu pomoć, gotovo se rasprsnuo od bijesa. Naumio je da je poslije svega izudara da ga zapamti. Ali sada nije mogao ništa, morao se osloniti na kartašku sreću kao i njegov protivnik Ed Curtis.

Mary stavi karte na stol.

— Dobit ćete revanš — nas-

miješi se Ed i time prepusti prvi potez McShayne.

McShayneov pogled se ukoči. Opet se doimao kao da želi hipnotizirati protivnika.

— Peta karta — reče žustro i duboko udahne.

— U redu, moja neka bude šesta — nasmije se Ed i doda:

— Uvijek poslije vas, gospodine.

Mary polako počne otkrivati karte. Pri otkrivanju promatrači su uzvikali.

Jedan od promatrača poviče:

— Zaboga, pa to ne bi mogao izdržati ni najjači bizon!

Sve su oči netremice promatrale karte.

Peta karta je bila pikova dama. Mary je malo zastala i hladno pogledala lica oko sebe, a onda skrenula pogled na svog muža.

— Nije ni tako loše — rekla je zvonkim glasom.

I kad je htjela okrenuti šestu kartu, McShayne je udari po ruci, odbaci u stranu i sam okrene kartu.

Bio je to tref as.

McShayne je sjeo kao pokoren. Hvatao je zrak i doimao se kao da je u taj čas ostario za deset godina. Donald Peak progovori strogim glasom koji odjekne u tišini poput biča:

— Prokleta budala!

Ali McShayne ništa nije čuo. Pokrenuo je zamotanu ruku. No prije nego što je mogao upeviti oružje na Eda Curtisa, ovaj je već imao u ruci kolt, koji kao da se čarolijom tu stvorio.

— Samo polako i mirno, McShayne! Taj trik kod mene ne pali! Dobro ga znam. Igra je bila poštena i što još hoćete?

Donald Peak se brzo sagne prema McShayne.

— Sad ćete prestati! Jeste li čuli! — zasiktao je kroz zube na McShaynea.

I Hamilton Moore se brzo digao i stao iza McShaynea. Tako je imao Eda Curtisa pred očima i Ed je odmah znao što znači ta promjena položaja.

McShayne se borio da dođe do zraka.

— Neću se zaustaviti makar jednom nogom bio u grobu ili u paklu! — reče bijesno. — Imate sada sto dvadeset tisuća dolara, Curtise. Hoćete li mi dati još jedan revanš?

— Što nudite, prijatelju?

— Sve salune ovog putujućeg raja za razonodu! I uz to opću koncesiju željezničke kompanije, bez koje se nijedan salon i nijedan lokal ne smiju otvoriti pokraj pruge! Hoćete li prihvatiti, Curtise?

Nagnuo se i užagrenim očima motrio Eda Curtisa.

— Dajte mi to pismeno — reče Ed hladnim glasom.

McShayne vikne da mu donesu papir, pero i tintu.

— Ta nećete valjda i to učiniti? — reče mu Donald Peak ostrim glasom.

— Idite do đavola, Peak! — odbrusi McShayne razdraženo.

— Vrlo brzo ćete se naći na prosjačkom štapu, prokleta budalo! — reče vlasnik srebrnih rudnika.

— Ostavite moga gazdu na miru! — progunda Hamilton Moore iza McShaynea i prijeći pogleda Donalda Peaka.

Još je postojala mogućnost da McShayne jednim potezom sve dobije natrag od Eda Curtisa.

McShayne i Hamilton Moore bili su profesionalni kartaši i željeli su da iskoriste tu posljednju mogućnost.

Stigao je papir i pribor za pisanje.

McShayne napiše sve što je bilo potrebno i na kraju zabode u papir pero kao koplje da stavi točku. Digne glavu, pogleda Eda zakrvavljenim očima i reče:

– Krenimo!

Nije ni pogledao Mary kad je uzela i promiješala karte, već je gledao Eda u oči i u taj pogled je unio svu svoju mržnju prema njemu.

– Što ćete – promrmlja Ed.
– Danas ne igrate s mojim mladim bratom, prijatelju, a ono što imate ispod zavoja neće vam koristiti. Ako tom povezanom rukom učinite jedan jedini pokret, ubit ću vas kao psa!

Ed Curtis je mirno sjedio na stolici, ali je kolt naslonio na stol i čekao.

Mary je promiješane karte stavila na stol. Lice joj je bilo blijedo. Na sljepoočicama se vidjelo kako joj kuca bilo.

– Peta karta je za mene – reče Curtis.

Mary McShayne otkrije prvu kartu.

Gledaoci su uzdahnuli. U očima Donalda Peaka odražavao se trijumf a Hamilton Moore je iza McShayne počeo tiho hihotati od radosti.

Samo je McShayne sumnjičavo gledao u karo osmicu koju je Mary otkrila. To je pretposljednja karta po vrijednosti. Samo ako McShayne izvuče karo sedmicu, može izgubiti. Svaka druga karta tući će Eda

Curtisa. Iako je bio gotovo siguran u svoju pobjedu i u to da će Ed Curtis biti siromašniji nego kad je ušao u igru, McShayne je ostao sumnjičav.

Trgnuo se i bacio gotovo bojažljiv pogled na Donalda Peaka. Izgledao je kao da se probudio iz ružna sna.

Gledaoci su sada zajedno s Mary brojili svaku kartu koju je digla i otkrila.

– Pik as!

– Herc devetka!

– Tref dama!

A onda je uslijedila peta karta.

– Karo sedmica! Karo sedmica!

Zbor glasova je zaurlao, ljudi su vičući potrčali napolje. McShayne je izgubio. Izgubio sve.

IX

Curtisov kolt bio je prijeteći uperen u McShayne.

– McShayne – reče Ed grubo – predajte mi sve ključeve! I one od blagajne s novcem! Vi ste izgubili! Ovamo s ključevima!

Ed je palcem držao kokot kolta.

Iza McShayne i Hamiltona Moorea ljudi su se počeli razmicati. Mary McShayne je iz svoje torbice izvadila mali deringer i uperila ga u Donalda Peaka.

– Samo mirno, mister Peak!
– reče ona. – Znam da ste vi s Rexom više nego u dobrim odnosima i da uvijek imate revolver u rukavu. Bez pokreta, mister Peak!

McShayne ne prozbori ni riječi. Gledao je u Eda a onda u Mary kao da ništa ne shvaća. Onda je pogledao u Donalda Peaka i problijedio pod njegovim pogledom. Najednom se njegovo veliko tijelo zgrčilo i kao da se smanjilo. Na licu su mu se trzali mišići, zagrcnuo se.

Posegnuo je u džep, izvadio svežanj ključeva i stavio ga na stol. Opet je iznenađeno gledao u Eda. Izgledao je poput čovjeka koji se probudio iz duboke nesvjestice.

— Hame — reče Ed obrativši se Mooreu. — Odvedi ga i ne pojavljujte se više ovdje. Nikad više!

— U redu — odgovori Hamilton Moore.

U očima mu je sijevala mržnja, ali predobro je poznavao Eda Curtisa a da bi mu sada protuslovio. Uhvatio je McShaynea za ramena i htio ga dići.

U tom trenutku izvana se začuo uzvik. Jedan jahač je jurio ulicom i vikao:

— Prepad! Prepad! Opet su napali i opljačkali transport s novcem za plaće radnika na pruzi! Bilo ih je više od dvadeset. Ubili su najmanje šestoricu!

Svi u salunu čuli su te uzvike. McShayne se počeo ludački smijati. Neprestano se smijući, izašao je s Hamiltonom Mooreom. Ed Curtis se ogleda za Donaldom Peakom, ali ovaj je nestao u gomili koja se gurala prema vratima, jer su svi htjeli da čuju pojedinosti od jahača.

Jedna senzacija je zamijenila drugu. Samo su Mary McShayne i nekoliko barmana

ostali na svojim mjestima. Ed pogleda Mary ispitivačkim pogledom. Ona mu otvoreno uzvratila pogled i nasmiješi se.

— Ovaj lokal za zabavu i koncesija pripadaju sada vama — reče ona ozbiljno. — Razgovarala sam sa sestrom i znam da ste vi krenuli za McShayneom. Što ćete sada započeti, Edwarde Curtise?

On skrene pogled s nje na gomilu novca koja je ležala pred njim, a onda oštro pogleda barmene, krupjee i druge namještenike, koji su stajali iza Mary.

Ed je sada morao djelovati brzo. Nije smio izgubiti nijednu minutu. Morao se pobrinuti za novac, smjestiti ga na sigurno mjesto. Za toliki novac bi McShayne i njegova banda započeli pravi rat. A Ed nije imao pomagača. Nije vjerovao da bi barmani i krupjei stali na njegovu stranu.

Njegov oštri pogled opet skrene na Mary McShayne.

— Na kojoj ste strani, gospodo?

Ona se nasmije i to je bio smijeh u kojemu više nije bilo ni trunka straha.

— Ja sam s McShayneom još prije raskrstila — reče. — Izdržala sam da ovo doživim. McShayne neće prezati ni od čega da vas ubije, Ede Curtise. Možda će mene zgaziti zajedno s vama, jer ja sam morala promiješati karte tako da on dobije. To je stari trik kojim smo se prije služili. On me tome naučio. Ali miješala sam pošteno. Više se ne bojim McShaynea. Vrlo rado ću vam pomoći, Ede Curtise.

On kimne i odahne. Obide Mary i pogleda namještenike ostrim pogledom.

— Sada sam ja vlasnik ovog i svih ostalih lokala. Nastavite svoj posao ili pokupite stvari i nestanite! Izbor je na vama! Ova gospoda će privremeno biti nadzornica. Jeste li me dobro razumjeli?

Nisu se ni pomakli, iako je Ed u nekim pogledima osjetio neprijateljstvo.

Jedan podeblji barman istupi. Digao je ruku i rekao:

— Čini se da je to bila poštena igra. McShayne je izgubio. Vi ste naš novi gazda, Ede Curtise. Pitanje je samo jeste li dovoljno jaki da to i ostanete. Ne možete od nas tražiti da se za vas borimo, ali u ime svih nas mogu vam obećati da ćemo nastaviti rad na svojim mjestima i da ćemo biti neutralni. O vama ovisi kako će sve ovo između vas i McShayne-a završiti, jer to još nije završeno!

— Znam — nasmije se Ed Curtis. — Dakle krenite na posao!

Oni se oklijevajući udalje iz sobe, a mnogi od njih su bacali čežnjive poglede na gomilu novca pokraj Eda.

— Možete li nekoliko trenutaka pripaziti na ovo? — Ed upita Mary i pokaže na novac.

Ona kimne i iz svoje široke suknje izvuče deringer.

Ali u tom trenutku u salun uđe čovjek sa sačmaricom. To je bio barman koji je maloprije govorio u ime ostalih.

— Sve sam čuo — reče barman. — Ako je gospoda na vašoj strani, Curtise, onda možete računati i na mene. Neki

od nas će prije dopustiti da ih raznesu u komade nego da netko učini nešto nažao kraljici Mary. Ako ona treba da pazi na novac, ja ću joj pomoći sa sačmaricom!

Ed Curtis kimne i napusti prostoriju kroz stražnji izlaz. Optrčao je brzo oko velike zgrade od platna i dasaka i stigao do glavne ulice zabavijačkog logora.

Ogledao se. Nigdje na vidiku nije bilo nikoga od McShayneovih revolveraša. Tu i tamo stajali su konji privezani pred salunima. Vidjela su se i dvojatrola kola na ulici. Ed je pritrčao prvima, ali to su bila teretna kola. Druga su bila isto takva. Treća kola stajala su u jednoj pokrajnoj ulici. Ed im se približi, ali se pred njim u mraku ispriječi neka prilika.

— Jeste li to vi, gazda? — upita čovjek.

Ed mu se približi i opazi da je obučen u rudarsko odijelo.

— Je li Donald Peak tvoj gazda?

— Da, ovo su njegova kola a ja sam njegov sluga — reče čovjek dobrim engleskim jezikom.

— Trebam ta kola — reče Ed i htjede se uspeti u njih, ali kočijaš ga zaustavi uhvativši ga za rame.

— Ne u ova kola! Ja ću...

Ed Curtis nije imao vremena za objašnjavanje. Zamahnuo je desnicom i pogodio kočijaša u sljepoočicu.

Uspeo se u dvopreg, otpustio kočnicu, okrenuo kola i poslije dvije minute se zaustavio iza saluna za ples. Ušao je u salun s izvučenim revolverom.

Ništa se nije izmijenilo. Mary McShayne je stajala kraj novca a barman s puškom pokraj nje. Na barmanovoj puški bili su skraćeni cijev i kundak i predstavljala je opasno oružje.

— Prvi gosti se upravo vraćaju — rekao je barman mirno kad je oprezno pogledao preko ramena tko dolazi.

Ed Curtis dohvati dvije vrećice novca i napregnuvši svu snagu ponese ih napolje. Zazvečale su kad ih je bacio u kola. Vratio se u salun. Mary je već od barmanove bijele pregače napravila vreću i u nju trpala papirnati novac. Radila je brzo, tako da je bila gotova kad je Ed treću vrećicu s novcem prebacio preko ramena. Kolt je držao u desnoj ruci.

Osluhnuo je. U plesnoj dvorani je opet bilo veselo. Čuo je neke glasove. Iz dogradnje su se također čuli glasovi i koraci. Znači, tu su, pomisli Ed. McShayne će sa svojim ljudima sada pokušati da me sredi.

— Skloni se s puškom! — šapne barmanu i pogleda Mary. — Vi ćete sa mnom — reče joj.

Vidio je izraz olakšanja u njezinim očima. Pošla je za njim noseći oveći zavežljaj. Izašao je u tamu, ali se odmah zaustavio kad je opazio dvije prilike pokraj kola.

Sekundu kasnije vidio je vatru iz jednog kolta. Metak pogodi vreću s novcem koja mu je bila na ramenu. Novac je zazvečao.

Eda Curtisa je to napol zaslijepjelo, ali on je ipak zapucao u smjeru ispaljenog hica. Po-

kraj sebe je začuo prasak Maryna deringera. Čuo je kako je jedan čovjek jauknuo i pao. Požurio je naprijed i bacio vrećicu s novcem u kola. Imao je nekoliko sekunda posla da otpusti kočnice i pokrene kola. Mary se našla kraj njega, stala je na vrećice i dolari su zazvečali.

Ed je potjerao konje kroz mrak.

Sjene su iskrsele iz tame. S dvije strane zapraštali su hici. Jedva su se čuli od topota konja i kloparanja kola. Ed je skrenuo kočiju udesno i u posljednjem trenutku je uspio zaobići gomilu naslaganih drva. Okrznuo je ugao jedne barake i stigao na cestu koja je vodila prema logoru graditelja pruge.

Zavitlao je bičem i podvignuo:

— Hiiiiijjjjaaaaa! Oslobodite put! Haaaaa! Jiiippiiiiijee!

Kola su proletjela pokraj skupine pijanih pružnih radnika koji su kretali u svoj logor na spavanje. Skakali su u stranu psujući i proklinjući. Pred topotom kopita i uzvicima koje je Ed izvikivao svi su se sklanjali sa ceste i ostavljali kočiji slobodan put.

Do logora graditelja bilo je još svega kilometar udaljenosti. Ali kad je Ed zauzdao pomahnitale konje, poviče Mary, koja je licem bila okrenuta natrag:

— Jahači! Jahači su za nama! McShayneova banda nas goni! Brže, Ede!

I kao potvrda njezinih riječi, odostrag zapraštaše pucnji.

Ed Curtis opet upotrijebi bič. Konji pojuriše i za tili čas stigli

su u glavnu ulicu logora graditelja pruge.

Stab Sama Kellanda bio je još osvijetljen. Kroz otvorena vrata padala je na ulicu žuta traka svjetla. Ed Curtis pri-tegne uzde i zaustavi kočiju pred vratima. Istrčase dva čovjeka. Ed u njima prepozna Sama Kellanda i Tubea Daya.

— Heeeej, gdje su vam koltovi? — poviče on oštro, skoči sa sjedala na zemlju i potrči sa svjetla u tamu, u susret jahačima koji su upravo nailazili.

Bilo ih je šest-sedam. Vidio je njihove pogrbljene siluete na konjima. Opet su počeli pucati.

Ed zapuca i vidje da je jedan od jahača pao s konja a preko njega je zatim pao još jedan jahač zajedno s konjem. Edov kolt ostao je prazan. Ed brzo izvadi metke iz opasača i napuni kolt. Ali već se morao spasavati od kopita nadolazećih konja i jahača. Nisu ga uspjeli dohvatiti. U narednom trenutku jedan metak ga je okrznuo po obrazu. Jahača koji je u njega pucao povukao je sa sedla na zemlju i čizmom mu stao na lice. A onda meci zaprašase svuda oko njega.

Čuo je gromoglasan glas Tubea Daya i tog trena se sjetio pokolja kod Appomattoxa, gdje se Tube Day borio pokraj njega i isto tako i tamo vikao. I kad je tada Ed bio ranjen, Tube ga je iznio s bojnog polja na svojim širokim plećima.

I, evo, Tube Day se opet bori pokraj njega.

I pukovnik je tu... i još nekoliko ljudi.

Dva jahača i dva konja s praznim sedlima uspjeli su umaći. Iz šatora i baraka izla-

zili su radnici da vide što se to događa. A od logora za zabavu trčeći su pristizale skupine ljudi.

Jahači su iščezli. Topot kopita njihovih konja zamro je u noći.

Pred logorom su ostala tri ubijena konja i pet nepomičnih ljudskih tijela.

— Prokletstvo! — viknuo je Tube Day. — Jesi li ti, Curtise, ove momke prevario za kartaškim stolom? Zašto su nas napali?

Svi su se okupili oko Eda kad je krenuo prema kolima. Stao je pred pukovnikom.

— Vi vjerojatno već znate da je i druga pošiljka novca napadnuta i opljačkana — rekao je tiho, teško dišući.

— Upravo smo to saznali, Ede, i sada će nam svi radnici otići. Neću moći završiti prugu do zime...

— Ipak, pukovniče, moći ćete! Sutra ćete nastaviti posao! U ovim kolima je novac, više od sto tisuća dolara! I dio toga...

Prekinula ga je Mary McShayne, koja je stajala kraj njega u haljini s dubokim dekolteom, duge, raspletene kose. Izgledala je neobično među naoružanim muškarcima oko sebe, okružena gomilom, koja se stala okupljati.

— To je većim dijelom novac koji je bio opljačkan iz prve pošiljke plaća za radnike — reče Mary. — Gospodin Curtis ga je dobio za kartaškim stolom. Ali McShayne ima još opljačkanog novca.

Sam Kelland iznenađeno pogleda mladu ženu. A Tube Day pride Mary i žagunda:

– Jesi li ga se konačno oslobodila, Mary?

– Ed Curtis ga je dotukao za kartaškim stolom – prošapće ona. – Znam da će uskoro biti sređen. Da, konačno sam raskinula s njim.

– Pukovniče, smjestite novac unutra – reče Ed Curtis. – Ako imate nekoliko pouzdanih ljudi...

– Svakako – zagrmí pukovnik i izda nekoliko naredjenja.

Tube Day je zatim pozvao nekoliko ljudi. Novac su odmah prenijeli u baraku.

Nakon toga je Tube okupio radnike i gromkim glasom objavio.

– Ljudi, sutra u zoru je isplata! Tko sutra ne nastavi rad, toga možemo konačno poslati do vraga. Nitko više neće moći da postavlja uvjete zato što nije primio plaću!

Tube zatim uđe u ured Sama Kellanda. Očima je potražio Mary McShayne. Uto se otvore jedna vrata i u prostoriju uđe Fee Kelland iz stambenog dijela barake. Prije nego što je ijedan muškarac mogao nešto reći, ona se obrati Mary:

– Dodite da vam dam neku prikladniju haljinu za ove prilike.

Mary pogleda svoju haljinu i tek tada opazi da joj je suknja poderana sve do bokova. Brzo je krenula s Fee u drugu prostoriju. Pukovnik oštro pogleda Eda Curtisa.

– Sinko, kako je to bilo s novcem? – upita. – Ako ne možeš nepobitno dokazati da taj novac doista pripada željezničkoj kompaniji, ne želim da s tim imam ikakve veze. Koc-

karskim novcem ne želim graditi prugu!

Ed Curtis se nasmije. Izgledao je malo umorno. Sati za kartaškim stolom ostavili su na njemu traga.

– Čudno je to u životu – počeo je polako. – Izgubio sam brata i došao u ovo mjesto da ga osvetim, da ubijem njegova ubojicu. Ostavio sam tog nitkova na životu, jer se ne može boriti. A onda smo se ipak borili za kartaškim stolom. Rex McShayne je izgubio čitav imetak. Uložio je sav novac iz blagajni svojih lokala i to je izgubio. Jučer, kad sam ga iznenadio u njegovu uredu, pružila mi se prilika da bacim pogled u njegovu blagajnu. Tamo sam vidio nekoliko vrećica s kovanim novcem na kojima je pisalo »Silverlandska željeznica«. Pukovniče, ako to nije taj opljačkani novac, onda pristajem da se cijelog života zovem budala. Ja sam nitkovu oduzeo taj novac. Oduzeo sam mu i cijeli njegov putujući cirkus sa svim zabavama i koncesijom. Što još želite, pukovniče? Sada će Rex McShayne povesti rat protiv mene. Njegova banda, koja je dosad sabotirala gradnju pruge, okomit će se na mene. Ako McShayne ima naredbodavca, a u to sam posve siguran, on ovim sukobom samo dobiva. Njegova mržnja prema meni je mnogo veća nego njegova obaveza prema naredbodavcu. Kad McShayne krene na mene, zgazit ću ga. Preko McShaynea stići ću i do njegova naredbodavca. A kad i toga sredim, više nećete imati briga, pukovniče. Imajte povjerenja u mene! Brinite se odsad

samo o gradnji! Ta htjeli ste da budem zaštitnik od sabotaza i pokretača nemira, pukovniče! Eto, postao sam to i nehotice!

Pogledao je starog borca u oči a Sam Kelland je prešao rukom preko brade. Napokon je rekao:

– To je za tebe smrtna presuda, mladiću moj.

– Došao sam ovamo da pregazim McShaynea. Ako pri tome mogu pomoći i gradnji željeznice, to je čista slučajnost!

– Nećeš biti osamljen! – progunda Tube Day. – Nećeš biti sam, kapetane! Idem s tobom sve do pakla ako treba. A znam još neke momke ovdje koji su nekad bili u tvojoj četi i koji bi za tebe sve učinili. Pričekaj malo, Ede Curtise, imat ćeš vraški dobru četu!

Pukovnik kimne Tubeu i reče Edu:

– Vjerujem ti i potpuno se oslanjam na tebe, Edwarde Curtise.

– Hvala na povjerenju! A sada bih trebao dobra konja.

– Dobit ćeš ga za dvije minute. A kamo ćeš jahati? – upita Tube Day.

– Moram nešto provjeriti – odgovori Ed.

X

Sat kasnije Ed se zaustavi na podnožju jednog uspona prema usjeklini i povuče se među drveće. U dubokoj tami šume nitko nije mogao vidjeti jahača i konja.

Osluškiavao je u noćnoj tišini. Pred njim je vijugala cesta prema usponu preko prijevoja.

Iza prijevoja su bili rudnici srebra. Donald Peak je morao doći tim putem. Njegov kočijaš Indijanac sigurno je došao po kola i odvezao ih natrag.

Odjednom je čuo klopavanje kola u brznoj vožnji. Nakon nekoliko minuta ugledao ih je. Dvije figure su sjedile, jedna niža a jedna visoka.

– Donald Peak sa svojim Indijancem – promrmlja Ed, sagnuvši se da pokrije konju nozdrve, kako bi ostao miran.

Kola prodoše pokraj njega. Vatrene konji u zaprezi krenuli su usponom bez pol muke.

Ed Curtis pode za njima. Slijedio je kola, jer je po njegovu mišljenju Donald Peak morao imati cilj. Napokon je Ed Curtis stigao do razvoda. Konj mu je bio okupan u znoju.

Opet je osluškivao i konj mu je mogao malo predahnuti. Čuo je kako se kola kreću prijevojem.

– Idemo dalje – reče Ed svom konju i potjera ga.

Slijedio je kola kroz uvale i kanjone, a onda naglo skrenuo kroz jednu usjeklinu prema zapadu. Usjeklina se produžila kroz bregove i završila u dolini.

Posljednjih sto metara Ed je jahao polako. Kad je ugledao obrise kola, sjahao je i osluhnuo. Nije čuo ništa drugo osim dahtanja konja u zaprezi, šuma povjetarca u granama i vučjeg urlika negdje u daljini.

Pogledao je prema istoku i tamo se na obzoru vidjela siva sjena. Za sat će svanuti, razdanit će se. Bilo je prohladno. Ed je osjetio slab miris vatre. Još je nije ugledao. Desno od njega bila je grupa stijena. Izgledale

su u noći kao okamenjeni slo-
novi.

Poveo je konja tamo i sklo-
nio ga između dvije stijene. Po-
lako je pješice krenuo napri-
jed. Približio se kolima i obišao
ih. U ruci je držao spreman
kolt. Šuljao se gotovo nečujno.
Došao je do ruba jedne doline.
U toj dolini ispod sebe ugledao
je malu vatru. Oko nje su se
kretali ljudi.

U idućem trenutku sa stmine
između Eda i vatre začuo se
uzvik upućen ljudima oko va-
tre:

– Je li McShayne kod vas?

To nije bio glas Donalda
Peaka, nego njegova kočijaša.

Sad je Ed bio mirniji. Znao je
da su Donald Peak i njegov
sluga tamo dolje. Stoga se i on
počeo spuštati niz strminu i
pri tome je čuo glasove iz ma-
log logora.

– Tko to pita za mene?

To je bio McShayneov glas.
Ed je to zadovoljno zaključio i
u sebi se nasmijao.

Javio se oštar glas na mrzo-
voljno McShayneovo pitanje.
To je bio glas Donalda Peaka.

– Znaš vrlo dobro,
McShayne, tko pita za tebe!
Dodi ovamo, čovječe! Hajde,
požuri!

Neko vrijeme je vladala ti-
šina. McShayne kao da je okli-
jevao. Kod vatre Ed nije mogao
vidjeti više nikoga, ali po njego-
voj procjeni je tamo dolje bila
čitava četa. A to je mogla biti
samo banda koja je opljačkala
drugu pošiljku novca za is-
platu radnika na željeznici.
Inače McShayne ne bi tako
brzo dojahao ovamo.

Po Edovu mišljenju
McShayne je te ljude morao

spriječiti da dođu k njemu u
štab s opljačkanim novcem, jer
štab više nije pripadao njemu.
Stoga je dojahao svojim lju-
dima u susret. Ed je to pretpo-
stavio, a očito se nije prevario
ni u pretpostavci da će i Do-
nald Peak požuriti za McShay-
neom i Eda dovesti na pravo
mjesto.

Ed Curtis osjeti neko tužno
zadovoljstvo. Opet se začuo
McShayneov glas:

– Evo, dolazim!

Krenuo je i Ed Curtis i kao
nečujna sjena počeo se spu-
štati. Bio je napregnut i htio je
vidjeti kako će se odvijati sus-
ret Donalda Peaka i Rexa
McShaynea.

Na pola puta niz strminu na-
lazila se terasa. Na toj ravnici
ležali su komadi stijena koji su
se otkinuli i tu zaustavili. Iz-
među tih stijena raslo je
drveće i grmlje i pružalo dobar
zaklon. Ed Curtis se prikrađao
polako i tiho, kao vuk janjetu.
Samo jednom, kad se ledima
naslonio na stijenu, pao je ka-
menčić. Ed se ukočio i čekao.

Osluhnuo je i čuo šum ko-
raka dvojice ljudi koji su se
penjali. Zatim je čuo McShay-
neovo glas:

– Pa gdje je?

– Ovdje, lijevo, tu sam –
oglasio se Donald Peak, koji je
bio desno od Eda, u sjeni velike
stijene.

Ed Curtis krene dalje, sagne
se do zemlje i ledima se osloni
na veliki kamen.

U prvom svitanju vidio je
pred sobom visoku figuru Do-
nalda Peaka na rubu terase.

Uskoro su se pojavile još
dvije siluete. Glas Donalda
Peaka opet se javi:

— Tko je s tobom, McShayne?

— Ham Moore je tu, a s tobom je sigurno tvoj sluga. Gdje si ti, tu je i tvoj Indijanac. Gdje je taj Indijanac?

Donald Peak ne odgovori, a Ed Curtis, koji je to slušao, osjeti neku tjeskobu i nemir. Njegov instinkt ga je upozoravao na opasnost. Sjetio se kamenčića koji se otkortljao i pomislio da se možda Peakov Indijanac sada šulja negdje oko njega.

Ali Edova znatizelja bila je veća od njegova opreza. Ponađao se da će se crvenokožac poslije uzaludnog traganja vratiti Donaldu Peaku. U međuvremenu je čuo glas Donalda Peaka, koji je bio oštar i pun predbacivanja:

— Vi ste dva idiota, dva tikvana bez mozga! Uvijek sam sumnjao da si ti, McShayne, samo prokleti profesionalni kartaš i sada sam se u to uvjerio. Ti...

— Samo mirno, Donalde, samo bez galame! — prekine ga McShayne žustro. — Znam da sam se u svojoj zaslijepljenosti ponio kao budala. Za kartaškim stolom sam izgubio sve što je bilo važno za ostvarenje naših ciljeva. Ali ne bih izgubio ništa da me vlastita žena nije tako prokleta podlo prevarila! Mnogo puta me trikom koji sam je ja naučio izvukla iz neugodna položaja. Ed Curtis bi izgubio i gaće i košulju da je Mary bila na mojoj strani. Nisam mogao ni slutiti da će biti protiv mene. No za to će mi platiti. Ubit ću je kao psa! A udešiti ću i Eda Curtisa, vidjet ćeš, Peak!

Ušutio je, ali posljednje riječi bile su izrečene bijesno i od bijesa se gotovo zapjenio.

Hamilton Moore upadne u razgovor pomirljivim glasom:

— Mogao ga je pobijediti, ali ga je žena izdala. Stoga nemojte predbacivati McShayneu.

— Bili ste budale! To ste bili! Budale bez pameti! Raznio bih vas na komade! I to ću učiniti kad vas više ne budem trebao. Vi ste...

— Pokušaj samo, Peak! — dobaci Moore otrovnim glasom.

Neko vrijeme je vladala tišina. Desno od sebe Ed začuje tihi šum kao da se koža tare o stijenu. Znao je da je to Peakov Indijanac, ali nadao se da ga neće lako pronaći.

Bijes kao da se stišao u ljudima koje je Ed prisluškivao. Donald Peak je opet progovorio:

— Dobro, ostavimo sada to. Što se dogodilo, dogodilo se. Svada među nama neće nas daleko odvesti. Curtis je cijeli svoj dobitak predao pukovniku. Sad će radnici dobiti plaće. Ujutro će nastaviti rad na pruzi. To znači da će pruga biti završena još prije zime. Ali to se nipošto ne smije dogoditi! Ta pruga je i meni potrebna za moje rudnike, ali ja želim mnogo više. Dobro znate da je pomoću sabotaže trebalo postići veliki cilj. Hoću da još prije zime postanem vlasnik svih ili gotovo svih akcija. No ako se radovi na gradnji pruge neometano nastave, ako akcionari uvide da će gradnja biti završena prije zime i da na osnovi toga mogu računati na sufi-

nanciranje države, nitko više neće prodati akcije ispod cijene. A ja te akcije moram kupiti po niskoj cijeni, jer ni ja gradnju ne mogu dovršiti bez pomoći države. Moram dakle nešto hitno poduzeti!

– Poduzet ćemo mnogo toga – zagundao je McShayne. – Ali sada ti, Peak, želim nešto reći. Naime, ta gradnja pruge me baš nimalo ne zanima! Zanimala me nekada. Sada samo želim da dohvatim Eda Curtisa i da mu zavrnem šiju. Ništa drugo. Ovdje dolje logoruju moji ljudi. Ostala su samo sedmorica, a trojica su teško ranjena. Oni su uspjeli da ugrabe sto tisuća dolara. To je za nas dovoljno. Imamo dakle potreban novac kad završimo s Curtisom. No ako se Curtis sakrio u logoru graditelja pruge, onda ćemo ratovati i protiv željeznice. Moram prije toga okupiti obje grupe svojih ljudi koji su dosad ugrožavali polaganje pragova i tračnica.

– Nadao sam se da će sve to proći bez miniranja tunela – zagundao je Donald Peak. – Mislio sam da će zbog napada i zbog neisplaćivanja plaće većina radnika pobjeći. Ali sada moramo nešto poduzeti. Vi ćete minirati tunel. Tada Sam Kelland neće moći završiti prugu do početka zime. Izgubit će živce još nekoliko vlasnika akcija. Tek tada ću zaboraviti da ste danas bili budale i proigrali grad zabave i razonode, koji vam i nije pripadao. Morat ćete minirati tunel! I oteti Kellandovu kćer, da konačno slomimo Kellanda kao šefa gradnje. Da, to ćete morati učiniti.

Poslije toga opet zavlada muk. McShayne i Moore bili su namr-godeni. Ed Curtis je čuo kako teško dišu.

Tada se McShayne nervozno nas-mijao.

– Zašto bismo mi to učinili? Mi se tebe ne bojimo, Peak!

– Vi ćete to učiniti jer je to i u vašem interesu. Ed Curtis je sada sa Samom Kellandom i radi na gradnji pruge. A tvoja žena, McShayne, pobjegla je i nalazi se kod Fee Kelland. Ti si uspio u njoj izazvati mržnju, koja je rasla iz dana u dan. Sad ona pomaže da te unište. Za nekoliko dana će Sam Kelland i Ed Curtis skupiti toliko dokaza protiv tebe da će se savezni šerif pobrinuti da te pro-nade. Ne možeš misliti samo na to kako da se osvetiš Edu Curtisu. Moraš udariti i po Samu Kellandu, a svoju ženu...

Ed Curtis više nije čuo. Kako je pažljivo slušao što govore, nije mo-trio što se oko njega događa. A možda Indijanca koji je puzao u bli-zini ionako ne bi čuo.

Odjednom je osjetio dodir na le-dima. Htio se okrenuti, jer je znao da je ta ruka u tami samo opipala položaj njegova tijela i da će u idu-ćem trenutku uslijediti udarac.

I udarac je uslijedio još prije nego što se Ed mogao pomaknuti. Neki tvrdi, teški predmet udari ga po ramenu i ukoči mu ledne mi-šiće.

Teško tijelo baci se na njega.

Onda je osjetio drugi udarac, ali taj ga je pogodio točno u glavu. U glavi mu eksplodira bol i Ed se pos-ljednjim iskrama svijesti pokuša pokrenuti, ali uzalud.

Pao je na zemlju.

Izgubio je svijest.

XI

Kada se probudio, osjetio je prve tople zrake jutarnjeg sunca. Pokušao je pomaknuti ruke, ali bile su svezane. Čuo je oko sebe glasove, zapravo svadu. Ostao je miran, zatvorenih očiju. Osjećao je jake bolove u glavi i na tijelu.

Ali slušao je prepirku i uskoro shvatio da je vrag odnio šalu.

– Do vraga, gazda – reče promukli glas – mi bismo bili mnogo bogatiji da ti nismo predali svoj prvi plijen osim onih nekoliko tisuća dolara koje smo uzeli za džeparac. Trebalo je da za nas sačuvaj taj plijen u svom sigurnom trezoru. A ti si sav taj novac proigrao. Sada smo opet opljačkali jednu pošiljku novca i taj novac ćemo odmah podijeliti među sobom, a ti i Ham Moore nećete dobiti ništa od toga! Ni dolar! Uzmite novac od Eda Curtisa. Ovaj plijen je samo naš i mi ćemo ga podijeliti. To je pravedno namirenje duga.

Ed Curtis otvori oči i odmah shvati situaciju. Digao je glavu.

McShayne i Hamilton Moore stajali su sa četvoricom iz svoje bande i namrgođeno raspravljali kako će podijeliti opljačkani novac.

Moore i McShayne su izmijenili brze poglede, a onda se McShayne okrenuo četvorici sliježući ramenima.

– Pa dobro – reče im – to je vaš novac. Podijelite ga među sobom. Uvidam da nemamo nikakvo pravo na taj novac, jer sam onaj prvi lakomisleno potratio. Sve u redu, fućkam ja na taj novac kad imam Eda Curtisa u rukama!

Otišao je zatim nekoliko koraka u stranu, prišao kotliću s kavom i zdravom rukom natio šalicu.

I Hamilton Moore se okrenuo i sjeo na obližnji panj.

Četvorica ljudi, koji su očekivali protivljenje, okrenu se vrećicama s novcem na kojima je pisalo »Silverlandska željeznica«. Jedan od tri ranjenika poviče:

– Nemojte zaboraviti na nas! Novac treba podijeliti na sedam jednakih dijelova!

Ed Curtis je pažljivo promatrao Hamiltona Moorea.

Kad su se četvorica bandita pozabavila vrećicama s novcem, Mooreove ruke su se pokrenule kao munja. Hitro je izvukao dva kolta.

Ali prvi hitac je prasnuo iz McShayneova malog revolvera koji je još bio sakriven ispod zavoja na ranjenoj ruci.

On je pogodio debelog kuhara u leđa, požurio naprijed i opalio još jednom. U isto vrijeme zapraštase hici iz Mooreovih koltova.

Drama ubojstava bila je vrlo brzo završena.

– Prokleti pasji sinovi! Životinje! – zaurao je Ed Curtis.

Ustao je, jer mu noge nisu bile svezane. Jurnuo je prema McShayneu. Udario ga je glavom i oborio na zemlju. Pao je preko njega.

No odmah je skočio Hamilton Moore, odbacio Eda s McShaynea i udario ga. Ed je osjetio još nekoliko udaraca prije nego što se onesvijestio, a onda je potonuo u duboku tamu.

* * *

Ed Curtis se osvijestio kad je sunce već zalazilo. No bolovi su bili tako jaki da je ubrzo opet pao u nesvijest.

Dugo se nije osvješćivao, a kad je otvorio oči, ugledao je crveni odsjaj logorske vatre.

McShayne je sjedeći kraj vatre gledao u crvenu žeravicu. Ed je

sada prvi put vidio njegovu desnu ruku bez zavoja.

Odjednom se McShayne obrati Edu:

– Jesi li se konačno probudio? Pogledaj, moja ruka je sasvim ozdravila!

– Onda mi daj jedan kolt, pa da porazgovaramo kao ljudi! – reče Ed i vlastiti glas mu se učini stran.

McShayne se nasmije i zakima glavom.

– Zašto bih ti dao ikakvu šansu? Nisam budala, Curtise! Da, tvoj brat me uhvatio pri kartaškom triku. On je moju ruku pribio za stol. To mu je bilo posljednje zadovoljstvo. I ti ćeš uskoro za njim, Curtise! – McShayne se digne, pride Edu, podigne ga i posjedne uz jedno sedlo. – Ovako možemo bolje razgovarati – dodao je i otišao natrag do vatre. Neko vrijeme je promatrao svoju desnu ruku i pomicao prste. – Još je kruta – promrmlijao je i pogledao Eda. U očima mu je bljeskao zlokoban sjaj. – Mrzim te, Ede Curtise – prosiktao je. – Ti si uspio da me za karatškim stolom dovedeš do ludila, tako da više nisam znao što činim. Pokazao si da si bolji od mene! Cijeli dobitak odnio si pukovniku, kako bi radnicima mogao isplatiti zaostale plaće. Zar ti je tako malo stalo do bogatstva i novca, Curtise? Zašto taj ogromni dobitak na kartama nisi zadržao za sebe? Vidiš, jutros smo Hamilton Moore i ja poubijali naše ljude, kako bismo došli do novca...

– I vas dvojica ćete pucati jedan u drugoga – prekine ga Ed s gorčinom u glasu.

McShayne odmahne glavom.

– Ne, mi smo sve podijelili. I svaki je svoj dio sakrio na drugom mjestu. Kad bih ubio Moorea, ne bih znao gdje je sakrio svoj novac.

A kad bi on mene ubio, ni njemu to ne bi donijelo nikakav dobitak – zašutio je i ispitivački promatrao Eda Curtisa, a onda upitao: – Hoćeš li mi objasniti kako si se mogao odreći svog dobitka i predati ga Samu Kellandu za njegove ljude?

– Znao sam da je najveći dio tog novca opljačkan iz pošiljke namijenjene radnicima za plaće – odgovorio je Ed Curtis.

– Ali bilo je i drugog novca, onog što sam ga donio iz blagajni saluna.

– Nisam htio zadržati tvoj prijavljivi novac. Nisam htio ništa drugo nego samo zadovoljštinu za svog mrtvog brata. – Ed se ogleda oko sebe. Mrtvi i ranjeni su nestali. Čak su i njihove stvari nestale. Ubojice su, dok je Ed bio u nesvijesti, uklonili sve tragove svoga gnusnog čina. – A gdje je Moore? – upitao je Ed.

– Otišao je po Fee Kelland! Odjahao je u sumrak i ako bude imao samo malo sreće, uskoro će se vratiti s djevojkom u logor.

Ed Curtis se morao prisiliti da ostane miran. Toliko se uzбудio da su mu bolovi u glavi postali neizdrživi.

– Zar je ta otmica potrebna? – upitao je napokon, pritajivši bijes.

– Da, ta otmica je i te kako potrebna – odgovorio je McShayne. – Time ćemo se otkupiti od Donaldada Peaka. Njega bismo možda i mogli pobijediti, ali ne i njegova Indijanca. Crvenog Billa ne možemo pobijediti. On je kao duh. Ne vidiš ga, ali on nas neće ispustiti iz vidika. Našao bi nas po našim tragovima i na kraju svijeta. Nikako ne bismo mogli pobjeći od tog njuškala. Zahvaljujući Billu, Donald Peak nas uvijek može uhvatiti i ustrijeliti. Peak želi da za njega

obavimo prljavi dio posla. Tako nam se osvećuje što smo dopustili da nas uvučeš u tu svoju prokletu kartašku igru i što smo sve izgubili. Možda će nas Peak ustrijeliti kad za njega obavimo taj prljavi posao. Ali nama ne preostaje ništa drugo nego da ga slušamo i ispunimo sve njegove želje. Kad to ne bismo učinili, morali bismo se boriti protiv njega i njegova Indijanca. Eh, kad ne bi bilo tog prokletog crvenokošca! Sigurno sjedi negdje u blizini i promatra nas! – McShayne prijede rukom preko lica kao da se iznenada oznojio od straha. Nemirno se ogleda oko sebe i počne tiho kleti. Napokon se umiri. – To je zamisao Donalda Peaka – nastavi tmurno – da otmicom te djevojke slomilo Sama Kellanda. Djevojka će se moći vratiti ocu samo ako on odustane od gradnje te proklete željeznice i ako nikada ne sazna da je otmicu organizirao Donald Peak. Samo je pod tim uvjetima jednoga dana možemo osloboditi. Razmisli malo o tome, Curtise! Ah, zašto ja to tebi pričam?! Pa ti je više nećeš ni vidjeti! – zašutio je i oštro pogledao Eda u oči. – Zar te nije nimalo strah, Curtise? – upitao ga je začuđeno. – Ti si u mojoj vlasti. Moram te ubiti! Učinit ću to prije nego što Ham Moore dođe ovamo s Fee Kelland. Nadam se da će Moore ugrabiti djevojku, kako bismo napokon završili cijelu tu opasnu igru i za nekoliko dana na svojim novcem napustili ovu zemlju.

Digao se, provjerio kako mu košt leži u ruči i pogledao je li napunjen.

Ed Curtis je shvatio da je Rex McShayne spreman da izvrši svoj naum. Zbog toga je Ed počeo brzo govoriti, kako bi odvratio McShayne-

nea od njegove zamisli. Znao je da će McShayne tek poslije razgovora opet pomisliti na izvršenje svog nauma.

– Poslušao me malo, McShayne! Ima još jedan način, čovječe, kako da se spasiš! Hej, McShayne, čuješ li me? – Ed je govorio oštro i uvjerljivo.

– Što hoćeš? Moliš li za milost?

– Ne molim. Želim ti predložiti nešto pošteno.

– Dobro, da te čujem, Ede Curtise!

– To se tiče Fee Kelland, McShayne. Ako Mooreu uspije otmica i ako Fee zadržite ovdje neko vrijeme te njezin otac poklekne, tada će tisuće ljudi početi tražiti otetu djevojku. Možda će vas i naći. I ako vam tada život bude u pitanju, pokušat ćete da djevojku iskoristite kao taoca. A kad više ne budete vidjeli nikakav izlaz, povest ćete je sobom u smrt. Moje je prijedlog da sve te grozote otklonimo od Fee Kelland i da Samu Kellandu pomognemo u gradnji pruge.

– Kakav je taj tvoj prijedlog, Ede Curtise? Hajde da ga čujem! Ili govoriš samo zato da bi dobio na vremenu i izbjegao ono što te čeka?

– McShayne, ti sve ovo činiš samo iz straha od Donalda Peaka i njegova Indijanca! Da nema njih dvojice, ti i Moore biste odavno sa svojim plijenom odjahali na put dug tisuću kilometara, zar nije tako?

– Kad ne bi bio Peakova crvenokošca, mi bismo bez pol muke nestali. Ali Red Bill nas drži na oku i ne možemo umaknuti Peaku. Njegov utjecaj je velik, može dosegnuti viraški daleko. On ima moćne prijatelje. Ne bismo daleko stigli.

Ed Curtis ga prekine:

– Hoćeš li se osloniti na moju riječ, pouzdati se u ono što ti kažem, McShayne?

Rex McShayne ga značajno pogleda.

– To je jedan od razloga zbog kojih te mrzim – reče s gorčinom u glasu. – Na tvoju riječ se čovjek može osloniti. Ti svoju riječ uvijek držiš.

– Onda me najprije oslobodi, McShayne! Prereži konope kojima sam vezan i daj mi kolt! Ako to učiniš, imaš moju riječ da ništa neću poduzeti protiv tebe. Zaboravit ću da si mi ubio brata. Neću te sprečavati da pobjegneš s opljačkanim novcem, ali ću srediti onog prokletog Indijanca i njegova gospodara. Za ljubav Fee Kelland i gradnje pruge zaboravit ću na osvetu za smrt svoga brata i založit ću se da vas s novcem...

– Ah, zajednički bismo bez polmuke mogli srediti Indijanca i njegova gospodara – zaključio McShayne. – Kad se uz tvoju pomoć oslobodimo kandža Donalda Peaka, mogli bismo.....

Ledeni glas ga prekine. Taj glas je dolazio iza obližnjeg drveća. McShayne se trgne kao oparen i zamukne.

I Ed Curtis se trgne i pomisli: zar baš sada? Već se ponadao da će nagovoriti McShaynea na svoj prijedlog i tako otkloniti opasnost od Fee i Sama Kellanda.

Ali taj ledeni glas je sve pokvario:

– McShayne, ti nećeš izdati gospodina Peaka! Ostani na mjestu, jer te imam na nišanu! Ja sam kao sjena. Sve vidim i pazim da ostanete vjerni mom gospodaru i da izvršavate obaveze. Znaate kakva ste naređenja dobili. Ti i Moore ćete slušati kao vjerni psi! A ja sam bič vašeg naredbodavca!

Znaate svoje zdatke. Izvršavajte ih kako treba i spasili ste svoje ušljive živote! Ti ćeš ubiti Edwarda Curtisa, kako te više ne bi naveo u iskušenje! I još nešto. Moore i ti ste ubili svoje ljude i podijelili opljačkani novac. Svaki od vas je svoj dio sakrio na drugo mjesto. To su bila dobra mjesta, dobro ste sakrili novac, ali meni ništa ne može promaći. Tvoj novac iz onog šupljeg stabla je kod mene, a i Mooreov novac sam iskopao iz skrovišta. Taj plijen je sada skriven na trećem mjestu. Nikada ga nećete naći. Samo ako izvršite naređenja gospodina Peaka, ja ću vam otkriti mjesto na kojem je novac sakriven. Tek tada možete napustiti zemlju. Dakle ostani na mjestu i ne miči se! Ne bih želio da te ubijem, jer te moj gospodar treba. Ti i Moore ćete biti poslušni kao psi i izvršiti ćete ono što se od vas traži, inače ćete brzo umrijeti najstrašnijom smrću!

Hladni Indijančev glas zamukne, a zatim se čuo samo šum lišća i grana na vjetru. McShayne je neko vrijeme stajao nepokretan. Onda othukne a trnci mu prođu niz kičmu.

– Hej, Bille, hej, Bille! – povikao je u mrak prema šumi, iz koje se više ništa nije čulo.

Nije dobio odgovor.

– Već je otišao – reče Ed Curtis. – Odmah me odveži! Možda ga još mogu uhvatiti! Čuješ li kako konjski topot zamire u daljini? On je odjahao, jer će uskoro svanuti. Hajde, McShayne, što čekaš?!

Ali McShayne se nije osvrtao na Eda Curtisa. Gledao je u tamu šume, odjednom potegao kolt iz korica i pojurio.

– Ti, prokleti crvenokošče! Ti, kojote! Moj novac si ukrao! Aaaaah, ti si ukrao moj novac!!

McShayne je urlao koliko ga je grlo nosilo. Činilo se da je pomahnitao i Ed je shvatio da on trči prema skrovištu svog novca, kako bi se uvjerio je li Red Bill zaista pronašao novac ili ga je samo pokušao obmanuti.

Ed Curtis također požuri.

Ruke su mu bile svezane, ali noge su mu bile slobodne. Prišao je svom rancu i obje ruke gurnuo unutra. U rancu je imao mali nož. Izvadio ga je objema rukama, sjeo i držak noža stavio među koljena. Bio je to oštar nož. Za nekoliko trenutaka bio je slobodan. Nož je stavio kraj sebe u travu. Sada je bio spreman da se s McShayneom bori na život i smrt iako je još bio iscrpljen.

Poslije nekog vremena čuo je kako se Rex McShayne vraća. McShayne je kleo redajući sve psovke koje je znao. Njegove kletve su bile pune otrova i Ed je po tome znao u kakvom je stanju.

McShayne se pojavio između drveća s koltom u ruci. Lice mu je bilo izmučeno a iz očiju mu je iskrio bijes. Dugim koracima približavao se Edu, držeći kolt uperen u njega.

– Novac je nestao! Hulja je otela moj novac! Curtise, ti si za to kriv! Ubit ću te da već jednom skinem tu brigu s vrata, pa makar mi to bilo posljednje što u životu činim. Hej, Curtise, jesi li me čuo? – prišao je Edu i uperio mu kolt u prsa.

Ed Curtis je osjetio kako mu je srce počelo snažno udarati. Teško je progutao pljuvačku i već je pomislio da je prekasno da bilo što kaže. No sabrao se i sam se začudio što mu glas zvuči hladno.

– Indijanac je opet ovdje – reče mirno, gotovo šaptom McShayne i pokretom glave pokaže prema šumi.

McShayne se kao čigra okrene i sagne se. Da je Red Bill zaista tamo stajao, McShayne bi sigurno pucao u njega. Zbog gubitka novca bio je toliko bijesan da bi se upustio i u otvoreni dvoboj koltovima s Indijancem.

Ali ništa nije mogao vidjeti. Indijancu nije bilo ni traga.

Shvatio je varku i opet se hitro okrenuo Edu. No Ed je sada već ležao na zemlji i opruženim nogama obuhvatio McShayneovu nogu. Jednom nogom je zakvačio njegovo stopalo a drugom ga je hitro udario u koljeno. Tako je tog ogromnog čovjeka oborio na zemlju.

McShayneov kolt opali nekamo u visinu i od jednog drveta odbije iverje.

Ed Curtis se baci na protivnika, udari ga desnicom u bradu i zabode nož u ruku s revolverom.

McShayne urlajući ispusti revolver iz ruke i naglim pokretom se trgne i okrene ispod Eda. Edu ispadne nož iz ruke. McShayne se okrene leđima nagore i podigne se na koljena i ruke. Udarci koje mu je Ed zadavao zdesna i slijeva po glavi omamljivali su ga, ali on se polako dizao, trzajem se oslobodio Eda i htio se baciti na njega.

Ed je uzmaknuo, izvio se i objema rukama udario McShayne pod bradu, tako da ga je digao sa zemlje. Nije mu dao da predahne, nego ga je udarcima dotjerao do vatre i preko nje do odložene prtljage. Tu ga je oborio, ali mu je McShayne zadao udarac nogom u trbuh.

Digli su se obojica i odmjeravali jedan drugoga.

– Sad je to ipak ravnopravna borba – muklo reče Ed Curtis.

– Bojim te se samo kad imaš kolt u ruci – stenjao je McShayne.

– Sad ću ti pokazati nekoliko novih trikova, ti, Trik-Curtise!

McShayne se baci naprijed. Istog se časa Ed, iako umoran i izubijan, hitro baci u stranu, okrene se i nade iza McShayne, koji ga je promašio. Uhvatio je McShayne za vrat i ramena i udario njime o drvo.

Zatim je pošao po kolt koji je McShayne ispao iz ruke, digao ga i pri svjetlosti vatre pogledao je li napunjen.

Umoran i iscrpljen, sjeo je pod jedno drvo. Borio se da svlada bol koji mu je u valovima strujio kroz tijelo. Napor u borbi s ogromnim McShayneom iscrpili su iz njega svu snagu.

Pomislio je na Hamiltona Moorea, koji će, uspije li mu otmica, stići u logor prije zore.

Čekao je. Na istoku se već najavljivao novi dan.

* * *

Nakon pola sata začuo je topot konja. Dolazili su odozgo, kroz usjeklinu. Onda su krenuli niz opasnu strminu. Čuo je kako ržu. Kopita su im se klizala i pri tome su se čule psovke Hamiltona Moorea.

Uskoro je Ed ugledao obrise dvaju konja i jednog jahača. Preko sedla drugog konja bio je privezan neki teret.

Ed je u sjeni drveta čekao s koltom u ruci.

Moore se zaustavi nedaleko od vatre i nemirno se okrene u sedlu. Uzbudeno je zaviknuo:

– McShayne, je li sve u redu? Zašto te ne vidim, McShayne? Javi se!

– Samo pridi! – pozove ga Ed, oponašajući McShayneov glas.

Moore dojaše do same vatre i zaustavi se kraj nje. Odmah je ugledao McShayneovo nepomično ti-

jelo, ali je pomislio da je to Ed Curtis.

– Jesli li ga već sredio? Ili treba da to ja učinim? – zapita i htjede sjahati.

A onda se Ed Curtis iznenadio. McShayne se digne i stenjući reče:

– Ja sam to, Hame. Pucaj! Što čekaš, Hame?!

Moore procijedi psovku i podigne oružje prema Edu.

Ed je bio brži. Moore padne sa sedla i otkotrlja se pred konja, sve do McShayne. Ovaj se s mukom sagne i dohvati kolt iz Mooreove ruke. Pokušao je uperiti oružje u Eda Curtisa, ali Ed opali iz svoga kolta. Bio je to McShayneov kraj.

Mooreov konj je pobjegao u šumu i Ed se približi drugom konju. Smirio ga je i tek tada je opazio da je Fee Kelland svezana i prebačena preko konja. Bila je u nesvijesti. Ed ju je brzo razvezao i pri tome ga je obuzeo bijes. Prvi put u životu nije osjetio nikakvu gorčinu ili kajanje što se morao upustiti u borbu i ubijanje.

Skinuo je Fee s konja, položio je na gunj i ulio joj malo vode u usta.

Uto se već i razdanilo. Fee se osvijestila dok joj je Ed mokrom maramicom brisao lice da je malo osvježi. Pogledala ga je dok je bio nagnut nad njom i rekla:

– Ed Curtis!

– Da, Fee, sve je opet u redu! Ostanite ležati. Dobro se odmorite. Skuhat ću jaku kavu, to će vam pomoći da stanete na noge, a onda ćemo odjahati Samu Kellandu prije nego što se...

– Vi ste me drugi put spasili, Ede! – prekine ga ona i stavi svoje ruke na njegove – oči joj se širom otvore. – Jeste li ga ubili, Ede? – zapitala je ozbiljno.

– Da, to je prokleta zemlja i osamljenu čovjeku je teško, jer se u

ovoj divljini ne može maknuti bez kolta u ruci.

— Za našu djecu to će biti bolja zemlja nego što je bila nama... kad prođu ova surova vremena — prošapće Fee.

On prebaci još jedan gunj preko nje, a onda joj donese kolt.

— Uzmite ga, Fee! Nikad se ne zna... Moram Moorea i McShayne odvući u šumu.

— I McShayne? — prošapće Fee iznenađeno a oči joj postadoše velike kao gorska jezera. Ali ubrzo se u nju vrati stara energija. Odlučno je uzela oružje u ruke. — Ne bojim se ničega. Tko se bori pošteno, Ede, taj nade snage da prebrodi ovakve gorke trenutke. McShayne i Moore mogli su bolje proći. Pomislite samo kako su tišuće radnika mogle bez smetnji i krvoprolića nastaviti rad na pruži da je završe na vrijeme!

— Bit će još nevolja — prekine je Ed. — Donald Peak je veliki gazda. On je htio da s malo novca preuzme cijelu željeznicu u svoje ruke. S tom željeznicom bio bi najmoćnija osoba u zemlji. Eto, o tome je riječ, Fee. Zar pukovnik nikada nije posumnjao u Peaka?

Fee je gledala u njega, a onda je zakimala glavom.

Ed potakne vatru. Na dolinu se spustila jutarnja magla. I ta magla je prikrila dolazak nećujnog Peakova Indijanca.

Ed nije opazio crvenokošca, jer je drškom revolvera sitnio zrna kave na kamenu. A Indijanc se iz magle zaista pojavio nećujno kao duh. U ruci držao uperenu pušku. Nanišanio je Edu u leđa i upravo je htio opaliti kad je Fee Kelland povikala:

— Iza vas je, Ede!

Ed je munjevito reagirao. Bacio

se u stranu, otkotrljao se od vatre i prvi hitac okrznuo bok.

Bill je hitro repetirao, ali Ed se već digao i zapucao iz kolta.

Vidio je kako se Indijanc trga, kao da ga je neka nevidljiva sila bacila u stranu. No Red Bill se ukočenih nogu opet uspravi, malo se nagne naprijed i ponovo zapuca.

Ed osjeti udarac u vrh ramena. Idućeg trenutka kolt mu ispadne iz ruke a on padne na zemlju. Opsovaao je i lijevom rukom pokušao dohvatiti oružje. Hitro se digao, ali Red Bill je već iznova pucao u njega. No zbog želje da zapuca što brže opet je ciljao neprecizno. Edova lijeva noga poklekne i on se jedva održavao na nogama. Počeo je padati, ali je u padu pucao. Znào je da je pogodio, jer je kroz maglu vidio kako se Red Bill ljulja i kako pada na koljena.

Na trenutak je zavládala tišina. A onda je Ed začuo kako Red Bill stenje i kako mu je puška ispala iz ruku i uz zveket pala na kamenito tlo.

Opet je zavládala tišina, a onda je Fee vrisnula:

— Ede! Edwarde! Oh! Ede!

Ed je pred sobom u magli vidio protivnika kao neku veliku zvijer. S velikim naporom se digao na koljena, podigao lijevu ruku i zapucao u sagnutu sjenu u magli.

Onda je shvatio da mu je kolt prazan.

Pognuta sjena počela se kretati. Vjerojatno je Red Bill puzao prema svojoj puški. Ed je shvatio da će je dohvatiti prije nego što on napuni kolt. Stoga je povikao:

— Pucaj, Fee, pucaj! Pucaj ako želiš ostati živa!

Tek tada se Fee sjetila da ima oružje. Uхватила je revolver objema rukama i počela pucati.

Vjerojatno nije pogodila cilj, ali Indijanac se zaustavio, uspravio i oteturao u maglu.

Ed je napunio kolt i uputio za njim pet metaka u maglu. Učinilo mu se da je začuo Indijančev uzvik bola. Možda sam ga napokon sreo, pomislio je i odmah ponovo napunio revolver. Osjetio je kako ga obuzima slabost, pred očima mu se počelo mračiti. Još je samo zapazio da je Fee Kelland pokraj njega i da mu je glavu stavila u krilo. Uspio je reći:

– Fee, uzjaši konja i idi što dalje odavde... brzo... što prije... jer inače...

Onda ga je izdao glas. Tonuo je u nesvjesticu i čuo je još njezin glas kao da dolazi iz velike daljine:

– Ne, neću odjahati odjahati, ostajem kraj tebe.

XII

Mary je u hotelskoj sobi čekala Tubea Daya. Htjela ga je vidjeti, htjela je čuti njegove riječi i uvjeriti se da će joj budućnost donijeti miran i sretan život.

Trgla se iz misli kad je Louise pokraj nje progovorila:

– Evo, sve je spakirano, sestrice!

– Da – promrmijala je Mary i okrenula se sestri. Louisine oči bile su pune topline i nježnosti, ali i ispitivačke i pomalo zabrinute. Mary se nasmiješi. – Nemoj se brinuti, Lou! Ja sam se oslobodila. McShayne nema više nikakve vlasti nada mnom. Putujemo, Louise, ali htjela bih prije odlaska razgovarati s Fee i s Tubeom...

Ona zastane u govoru, jer su se iz hodnika začuli teški koraci. Koraci su se zaustavili pred vratima. Netko je snažno zakucao, a onda se začuo glas Tubea Daya:

– Mary, Mary, brzo otvori!

Ona pritrči vratima i pomakne rezu.

Tube je uletio u sobu. Bio je nalik na bijesnog bizona.

– Otelu su Fee! – zagrmio je. – Otelu su kćer Sama Kellanda! Stotinu jahača već traga za njom. Privavit ću još jahačih konja, da još više ljudi krene u potragu za djevojkom. Eh, i šerif Lake Trake se izvukao iz ućmalosti i počeo je...

Mary se zgrozila kad je čula tu novost i počela je drhtati cijelim tijelom. Ali mozak joj je bistro rasuđivao. Prekinula je Tubea Daya usred riječi:

– Tube, da imaš tisuću ljudi koji će krenuti u potragu za Fee i njezinim otmičarima, oni ih neće pronaći. McShayne je umiješan u tu prljavu igru! Je li se Edward Curtis vratio?

– I Ed je nestao – zagunda Tube Day i htjede poći.

– Čekaj, Tube! Čekaj! Postoji još jedna mogućnost!

– Koja, Mary?

– Skrovište u koje su otmičari odveli Fee sigurno je dobro zaklonjeno od radoznalih pogleda. Osim ove velike potrage možete još nešto poduzeti, Tube!

– Što to, Mary?

– Po mom mišljenju McShayne je samo nečiji izvršilac, iza njega stoji neki nalogodavac. Nikad mi nije govorio o svom nalogodavcu, ali pretpostavljam da je to Donald Peak. Kad biste vi...

– Donald Peak? Ali taj čovjek cijelim svojim imetkom pomaže gradnju željeznice! Zašto bi Donald Peak radio protiv željeznice, kad u njoj ima... – Tube Day ušuti i udari se šakom po čelu. – Ah, pa da, tako može po nižoj cijeni kupovati akcije! Potrebno je napraviti

paniku, a onda može jeftino kupovati papire od kukavica!

— Donald Peak je bio jedini čovjek kojega je McShayne uvažavao i kojemu je bez potvrde posuđivao novac u neograničenim iznosima kad su kartali — reče Mary i s još većom uvjerenošću doda: — Odnosi McShaynea i Donalda Peaka su drugačiji od običnih odnosa dvojice ljudi koji se slučajno sreću za kartaškim stolom. Treba držati na oku Donalda Peaka. Možda nas on može odvesti do Fee.

Tube Day požuri prema vratima. Ali pred vratima se zaustavi i okrene se k Mary.

— Zar ti odlaziš, Mary?

— Tek kad pronadete Fee.

Tube pogleda Louise.

— Jednog dana ću postati tvoj šurjak, Lou. Pripazi mi na Mary! — to je izgovorio gotovo zapovjednički. Onda privuče Mary na svoja snažna prsa. — Jednog dana ćeš biti sretna — reče joj — jer to zasluguješ!

— Ako pronadete Fee neozlijeđenu, ne želim ništa više u životu — promrmlja Mary.

XIII

Već je bilo podne. Donald Peak je sjedio na verandi svoje lijepe kuće a njegov kuhar mu je servirao ručak.

Odjednom se iza brežuljka pojavi jahač. Ležao je na konju i rukama se držao za grivu.

Donald Peak je prepoznao jahača. Vidio je kako se Red Bill lju-lja u sedlu pri silasku niz blagu padinu brežuljka. Uskoro je bio toliko blizu da je Donald Peak mogao vidjeti crvene mrlje na Billovoj košulji. Požurio mu je u susret i

došao pravovremeno da ga prihvati da ne padne s konja.

Uhvatio ga je u naručaj, iako je bio težak osamdesetak kilograma i zabrinuto gledao u njegovo izmučeno lice. Napokon ga upita:

— Hoćeš li umrijeti, stari moj?

— Da, sinko — stenjući je odgovorio Red Bill.

Donald Peak je ponio svog oca u kuću. Nitko nije znao da je Donald mješanac. Spustio ga je na sofu i kelknuo kraj njega.

— Ti si mješanac, a tvoja majka je bila loša bijela žena — mrmljao je Red Bill. — Ali ti ćeš uskoro biti velik čovjek, velik bijeli čovjek, sinko moj, ako posljednji zadatak budeš mogao sam izvršiti. Slušaj me dobro, sinko, ja sam ti bio vjeran sluga, jer kad sam otkrio da se ni po čemu ne razlikuješ od najboljeg bijelog čovjeka, nitko nije smio saznati da sam ja tvoj otac. Jer nikome na svijetu nije tako teško kao mješancu! Ali ti ćeš postati velik i moćan čovjek. Jaši odmah, sinko moj. Ed Curtis je još živ. Ranjen je, ali živ. Ubio je Hamiltona Moorea i Rexa McShaynea. Fee Kelland je s njim. Bio sam pre-slab da ga...

I odjednom je Red Bill bio mrtav.

Donald Peak je skočio. Znao je da više nema mnogo vremena i da ne smije izgubiti ni tren. Uzeo je gunj, pokrio mrtvog oca i potrčao napolje. Jednim pogledom je ocijenio da je očev konj još dovoljno od-moran i snažan za brzo jahanje.

Jahao je kao da ga svi davoli gone. Put do McShayneova logora u šumi bio je dug. Uzbudjenje koje je obuzelo Donalda Peaka pretvorilo se u zlorado zadovoljstvo.

Eh, sve će se zbiti po mojoj želji, pomislio je. McShayne i Moore, svjedoci mojih poslova, nisu više

živi. Moram se još otresti samo Eda Curtisa, jer bi mi on mogao zadati mnogo glavobolje. A Fee Kelland moram također ukloniti, da, to moram još učiniti...

XIV

Fee Kelland je bila vrlo zabrinuta. Uspjela je zaviti rane Edu Curtisu kako je najbolje mogla onim što je imala pri ruci. Teškog i onesviještenog čovjeka položila je na gunj i pokrila ga drugim.

Ed je izgubio mnogo krvi. Ali nisu samo dvije rane i gubitak krvi bili razlog što se ne može probuditi iz duboke nesvijesti, već je to bila i silna iscrpljenost od toliko borbi. Fee mu je hladila čelo i sjedeći kraj njega promatrala njegovo lice.

— Oh, Ede, najprije sam te smatrala okorjelim kartašem — mrmljala je — ali još sam u onom vlaklu shvatila da nisi profesionalni kartaš. Možda si to nekad bio. Sada si borac, i to hrabar borac, čovjek koji je pošten i prema svojim protivnicima, a takav može biti samo dobar čovjek koji ima samopoštovanje.

Ona se prekine u tom razgovoru sama sa sobom, jer je začula nečiji hod kroz šumu. Pomislila je na Indijanca, posegnula za revolverom i ogledala se oko sebe.

Kraj nje je stajao Donald Peak. Još je bio zadihan od jahanja.

— To se može nazvati srećom — reče on. — Mogu li vam pomoći, Fee? Vidim da je Ed Curtis teško ranjen. Kako ste dospjeli na ovo užasno mjesto, Fee?

Ona se polako digne, prezrivo ga pogleda i htjede podići oružje na njega. No on joj brzo priskoči i jed-

nom rukom je udari šeširom po licu a drugom joj otme revolver.

— Znači da vi znate sve o meni, Fee, je li tako?

— Da, znam da ste vi bili McShayneov i Mooreov nalogodavac — reče ona oštro i htjede se osloboditi njegove ruke.

Dok se otimala, vidjela je krajičkom oka kako se Ed Curtis pomaкнуo na svom ležaju. Udvostručila je snagu, jer je znala da je Edu kolt nadohvat ruke.

Noktima je ogrebala Donalda Peaka po licu i zabila mu prste u oči. On bijesno prokune i udari je psenicom tako jako da ju je oborio na zemlju.

Fee ostade sjedeći i gledajući ga s mržnjom.

Donald Peak je stenjao i kleo.

— Šteta! Zaista šteta za tebe! To je neugodno, ali ja ću morati...

On uperi u nju revolver.

Ukočio se kad je iza sebe začuo Eda Curtisa:

— Stani, nitkove ili pucam! Od-baci kolt, ispusti ga polako iz ruke! Što čekaš?!

Peak ispusti revolver i okrene se da vidi Eda.

S mržnjom u očima je pogledao u njega i u otvor revolverске cijevi. Pri tome je opazio da se Ed jedva drži na nogama.

— Uskoro ćeš se onesvijestiti — nasmijao se zlobno i nogom udario Eda po ruci u kojoj je držao kolt.

Doista, Ed je bio preslab da bi mogao pritisnuti obarač. Udarcem nogom Peak mu je izbio kolt iz ruke i u istom trenutku potegao svoje drugo oružje koje je skriveno ispod kaputa.

Fee je iza Peaka glasno uzviknula.

A onda je odnekud prasnuo pucanj i metak je uzrokovao eksploziju u Peakovoj glavi. Pao je na

zemlju i još prije nego što je pao, bio je mrtav.

Iz obližnje šume urlajući izjuri Tube Day. U trku je odbacio pušku koja se još dimila.

Kleknuo je kraj Eda Curtisa, koji se borio s nesvjesticom.

— Ah — uzvikne Tube — već vidim da ću te kao i prije mnogo godina morati na ramenu odnijeti nekom dobrom doktoru a poslije toga smjestiti u krevet. Čini mi se da moja snaga služi samo za to da s vremena na vrijeme nosim nekog gospodina Curtisa s bojnog polja u krevet.

Edward Curtis je bio preslab da mu odgovori, ali je uspio da se nasmiješi. No nije više uspio vidjeti kako su Sam Kelland i nekoliko desetaka jahača izjahali iz šume. Pukovnik je dojahao do svoje kćeri, sjahao i uzeo je u naručaj.

Tek je poslije Fee saznala da je potjera bila na tragu Donaldu Peaku, zahvaljujući Mary, jer im je ona rekla da je Peak bio McShayneov nalogodavac.

Promatrali su Donalda Peaka s jednog brežuljka kako kao mahnit jaše prema zapadu i slijedili su ga.

Ali samo je Tube Day stigao na vrijeme.

Prošla su tri tjedna i u baraci u kojoj se Ed Curtis oporavljao bilo je vrlo tiho.

Napolju je odjeknuo zvižduk lokomotive. On se zadovoljno nasmiješi, jer je znao da su radnici prethodnog dana postavili prugu kroz tunel i još tri kilometra prema sjeveru.

Polagači pruge su sada brzo napredovali i svaki dan je bio položen neki kilometar više. Sve je postalo drugačije. Pukovnik će moći sagraditi prugu do jeseni i tako osigurati državnu pomoć. Država je

zaplijenila rudnike srebra Donalda Peaka i iz tih sredstava nadoknadila štetu.

Ed Curtis se nasmijsao i još jednom pročitao pismo koje je napisao svom predradniku Muleu Pexu:

»Stari moj šepavko,

Nadam se da održavaš moj ranč u redu i da se na proljeće, kad se vratim, među morati brinuti zbog goveda. Zasad ležim u krevetu malo oštećen, a njeguje me jedan plavi anđeo, kojega ću vjerojatno uzeti za ženu.

Mule, ti ćeš još doživjeti da me vidiš kao mirnog rančera i kao oca obitelji. Održavaj ranč u redu i pripremi se za to da ćeš se morati svaki dan brižati, jer će te inače moja žena smatrati divljakom, a ti to sigurno ne bi želio doživjeti.

Mi ovdje gradimo željezničku prugu i moramo je završiti. Za tjedan dana ću moći ustati. Tada ću potražiti sto tisuća dolara koje je neki Indijanac oduzeo dvojici bandita i sakrio negdje u šumi. Prilikom svečanosti povodom svršetka radova na gradnji pruge oženit ću se najljepšom od tri lijepe žene koje sam ovdje sreo.

Dakle, Mule, pričekaj do proljeća! Tada ću ti doći s Fee. Morat ćeš se obrijati i obući svoju najbolju košulju!

Pozdravlja te Ed.»

Edward Curtis digne glavu kad je u sobu ušla Fee Kelland.

— Napisao sam pismo svom predradniku — reče joj užurbano kao da se stidi. — Rekao sam mu da ću dovesti jednu Fee kao svoju ženu. Što ti misliš o tome?

Fee se nasmijsa i pride Edovu krevetu.

— To ti je dobra ideja, ti, kartaški vuče!

KRAJ

U PRIPREMI:

Gordon F. Uvalde
NEZASITNI

Za svaki uzrast za svako raspoloženje

izdanja

